

MILLIY TIKLANISH

7 (328) ● 2015 йил 18 февраль, чоршанба ● Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг ижтимоий-сиёсий газетаси

ЎзМТДП — www.mt.uz Тахририят — www.milliytiklanish.uz

2008 йил 30 октябрдан чиқа бошлаган

Бобур сиймоси ёшларимиз қалбига миллий ғурур уйғотиш, ёш авлодни миллий, маънавий-тарихий қадриятларимизга ҳурмат руҳида, ўтмиш меросимизнинг ҳақиқий билимдони, замонавий билимлар эгаси қилиб тарбиялашда муҳим аҳамият касб этади

3 ПАРТИЯ ҲАЁТИ

Соғлиқни сақлаш тизимида олиб борилаётган кенг қўлланма ислохотлар туфайли шаҳару қишлоқларимизда замонавий тиббиёт масканлари, қишлоқ врачлик пунктлари қурилиб, мавжудлари қайта реконструкция қилинаётир

6 ЖАРАЁН

Бугунги кунда дунёда юзага келаётган экологик муаммолар, шўрланиш оқибатида ерларнинг унумдорлиги пасаяётгани, аҳоли сонининг муттасил ошаётгани одамларда озиқ-овқат маҳсулотларини беҳуда исроф қилмаслик борасида онгли муносабатни шакллантиришни тақозо этмоқда

7 ХАЛҚАРО ҲАЁТ

● Фракция ҳаёти

● Сайлов — 2015

Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодлар рўйхатга олинди

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодларни рўйхатга олиш тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

Марказий сайлов комиссияси сиёсий партиялар томонидан тақдим этилган ҳужжатларни кўриб чиқиб, Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодларни рўйхатга олиш тўғрисида қарорлар қабул қилди.

Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати — Ўзбекистон Либерал-демократик партиясидан Исроил Абдуғаниевич Каримов, Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан Хотамжон Абдурахмонович Кетмонов, Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясидан Акмал Холматович Саидов, Ўзбекистон "Адолат" социал-демократик партиясидан Наримон Мажитович Умаров Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод этиб рўйхатга олинди.

"Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови тўғрисида"ги қонуннинг 28-моддасига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодлар Марказий

сайлов комиссияси томонидан рўйхатга олинган кундан эътиборан уларнинг сайловолди ташвиқоти бошланади. Шу муносабат билан мажлисда сайловолди ташвиқоти тўғрисидаги масала кўриб чиқилиб, тегишли қарор қабул қилинди.

Шу кунги Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ёритиш бўйича Республика матбуот марказида мамлакатимиз ва хорижий оммавий ахборот воситалари вакиллари учун брифинг ўтказилди.

Марказий сайлов комиссияси раиси М.Абдусаломов тадбир иштирокчиларига Марказий сайлов комиссиясининг мажлиси якунлари, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига тайёргарлик бўйича амалга оширилаётган ишлар ҳақида маълумот берди.

4-бет

2-бет

Фуқаролар мурожаатлари — доимий эътиборда

инсон ҳуқуқ ва манфаатлари ҳимояси йўлида Омбудсман ва ЎзМТДП ҳамкорлиги — бугунги давр талаби

Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзМТДП фракциясининг навбатдаги йиғилишида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман)нинг 2014 йилдаги фаолияти тўғрисидаги ҳисоботи эшитилди.

Ўзбекистон парламентининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили — Омбудсман ўтган давр мобайнида мамлакатимизда инсон ҳуқуқлари ҳамда эркинликларини таъминлаш, муҳофаза қилиш борасида етарли ҳуқуқий асос, қатта амалий тажриба, зарур салоҳият ва имкониятга эга бўлди. Омбудсман фаолиятининг энг муҳим йўналишларидан бири фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларига доир шикоят ва мурожаатларни кўриб чиқиш

ҳамда инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилишдан иборат. Ўтган давр мобайнида Омбудсман фаолияти такомиллашиб, фуқаролар мурожаатларини ижобий ҳал қилишдаги иштироки кенгайди. Бу эса фуқароларнинг Омбудсманга бўлган ишончи орттиришга хизмат қилаётир. Омбудсман институтининг қарийб йигирма йиллик фаолияти давомида фуқароларнинг 130 мингдан ортиқ ариза ва шикоятлари кўриб чиқилди.

Йиғилишда таъкидланганидек, ўтган йили ҳам Омбудсман институти томонидан фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш бўйича қатор сайё-ҳаракатлар амалга оширилди. 2014 йилда Инсон ҳуқуқлари бўйича вакилнинг марказий офиси ҳамда минтақавий вакилларига келиб тушган 11 минг 858 мурожаат аҳолининг ҳуқуқ ва манфаатларига мувофиқ равишда кўриб чиқилган.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили томонидан Қонунчилик палатаси қўмиталари, ҳукумат, вазирликлар ва бошқа давлат органлари тақдим этган қонун лойиҳаларининг инсон ҳуқуқла-

рини таъминлаш ва ҳимоя қилиш бўйича халқаро стандартларга мувофиқлигини аниқлаш учун ҳуқуқий экспертиза амалга оширилди. Омбудсман тақдим этган ҳулосаларда қонун лойиҳаларини Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, халқаро ҳуқуқнинг умумэтироф этилган принцип ва нормаларига мувофиқлаштириш, лойиҳалардаги мавжуд бўшлиқларни тўлдириш ҳамда қонунлар ўртасидаги айрим зиддиятли ҳолатларни бартараф этишга қаратилган ўзгартиш ва қўшимчалар киритишга оид бир қатор таклифлар берилди.

● Юзма-юз

Сайловчилар билан учрашувлар давом этмоқда

2015 йил 29 март куни бўлиб ўтадиган мамлакатимиз ҳаётидаги муҳим сиёсий жараён — Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига қизгин тайёргарлик кўриляпти. "Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови тўғрисида"ги қонуннинг 28-моддасига мувофиқ, Марказий сайлов комиссиясининг Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодларнинг сайловолди ташвиқоти тўғрисидаги қарори асосида ҳудудларда номзодларнинг сайловчилар билан учрашувлари бўлиб ўтмоқда.

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясидан Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод Акмал Саидов сайловчилар билан учрашувлар ўтказди. Сурхондарё вилояти сайловчиларининг Президентликка

номзод билан учрашуви сайловчилар фаоллиги остида ўтди. Учрашувни 9-Сурхондарё сайлов округи раиси Абдукарим Аҳмедов очди. Учрашувда ўз сайловолди дастури юзасидан нутқ сўзлаган Акмал Саидов шу йил 29 март куни бўлиб ўтадиган сай-

лов мамлакатимизда тобора ривожланиб, чуқурлашиб бораётган демократик жараёнларнинг яна бир намоиши бўлишини таъкидлади. Мустақиллик йилларида мамлакатимизнинг тараққиёт асослари ва кафолатларини мустаҳкамлаш, халқимиз манфаатларини ҳимоялаш, турмуш фаровонлигини юксалтириш йўлида тарихий ютуқлар қўлга киритилди. Ўзбекистоннинг ҳуқуқий демократик давлат, кучли фуқаролик жамияти барпо этиш, бозор иқтисодиётини ривожлантириш борасидаги муваффақиятлари бугун жаҳон миқёсида эътироф этилмоқда.

2-бет

● Интервью

Сайловчи ишончи

ЎзМТДП фракцияси аъзоларидан ўз фаолиятларида ташаббускор ва масъулиятли бўлишни талаб этади

4-бет

● Тараддуд

Мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги муҳим тадбир — Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини миллий қонунчилигимиз талабларига мувофиқ равишда, очиқлик ва ошқоралик тамойиллари асосида ташкил этилишида округ сайлов комиссиялари муҳим ўрин тутади.

Тайёргарлик ишлари қизғин

холислик ва ошқоралик — асосий мезон

Айни пайтда Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови кампанияси қизгин паллага кириб, сайловни ўтказувчи барча округ сайлов комиссияларида ташкилий тайёргарлик ишлари изчиллик билан давом этмоқда.

4-бет

"Milliy tiklanish" газетасига обуна бўлинг!

Нашр кўрсаткичи — 158

Жараён

Мақсадимиз — миллий тикланиш орқали

замонавий ривожланган демократик давлат сари интилишдир

Шу кунларда мамлакатимизда йирик сиёсий тadbир — Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида пухта ҳозирлик кўрилмақда. Сайлов мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш жараёнининг муҳим босқичида бўлиб ўтмоқда. “Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови тўғрисида”ги қонунга мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод кўрсатиш ҳуқуқига фақат сиёсий партиялар эгадирлар. Шу нуктаи назардан Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партиясининг ўтган ҳафтада бўлиб ўтган съездида 2015 йил 29 март кuni бўлиб ўтадиган Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод кўрсатиш муносиб иштирокини таъминлаш ва партиядан Ўзбекистон Республикаси Президентлигига кўрсатилган номзодни тасдиқлаш масаласи муҳокама этилди.

Съездда Ўзбекистон Республикаси Президентлигига ЎзМТДПдан тавсия этилган номзод, партиянинг Олий Мажлиси Қонунчилик палатасидаги фракцияси аъзоси Акмал Саидов маъруза қилди. Съезд делегатлари ЎзМТДП Ўзбекистон Республикаси Президентлиги сайловида дастурий мақсад-вази-

фаларини амалга ошириш борасида миллий қонунчилик ва умумэтироф этилган халқаро стандартларга таянган ҳолда ҳаракат қилиши, бу жараёнда партия гоёларини кенг тарғиб қилиш ва хайрихоҳлар сафини кенгайтириш имкониятидан самарали фойдаланиш лозимлигини таъкидлашди.

Жуманазар ОТАЖОНОВ,
ЎзМТДП фракцияси аъзоси:

Яқинлашиб келаётган муҳим сиёсий жараёнда фуқароларнинг муносиб иштирок этиши, ўзи муносиб кўрган номзодга овоз бериши уларнинг сиёсий-ҳуқуқий маданиятини амалда яққол намоён этади.

Президентлик сайловида иштирок этаётган партиямиз миллий тикланиш орқали замонавий ривожланган демократик давлат барпо этиш, маънавий-маърифий соҳада ислохотларни чуқурлаштириш ва суд-ҳуқуқ соҳасини янада демократлаштириш масалаларини илгари сурмоқда. Кучли миллий иқтисодиётни шакллантириш, соғлом ва баркамол авлодни вояга етказиш, соғлом ахборот маконини яратишга алоҳида эътибор қаратилаётир. Шу билан бирга, халқаро муносабатларда мамлакатимиз миллий манфаатларини ҳимоя қилиш юзасидан бир қатор устувор вазифалар белгиланган.

Партиямиз бу каби дастурий мақсад-вазифаларини амалга ошириш жараёнида миллий қонунлар ва умумэтироф этилган халқаро стандартлар ҳамда халқ демократияси тамойилларига таянган ҳолда фаол ҳаракат қилади.

Ибодулла БОЛТАЕВ,
халқ депутатлари Хоразм вилоят кенгашидаги партия гuruhи раҳбари:

— Олдимизда турган муҳим сиёсий жараён — Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида партиямизнинг иштирок этиши маслақдошларимизни қувонтирди. Сайловда партиямизнинг муносиб иштирок этиши бош мақсадимиз бўлган миллий тикланиш гоёсини амалга ошириш, ички ва ташқи сийosatда миллий манфаатларни ҳимоя қилиш, Ўзбекистон халқининг миллий-маданий, маънавий-ахлоқий қадриятлари, урф-одатларини сақлаш ва бойитиш, тарихимизни чуқур ўрганишда муҳим аҳамият касб этади.

ЎзМТДП сайловолди Платформасида мамлакатимиз туризми салоҳиятини юксалтириш, юртимизни жаҳон туризми марказларидан бирига айлантиришга кўмаклашиш мақсад-вазифалари белгиланган. Бу каби вазифаларнинг амалга оширилиши, айниқса, тарихий шаҳарларимизнинг янада раванқ топишига катта ҳисса қўшади. Зеро, Самарканд, Хива, Бухоро, Тошкент, Шахрисабз каби қадимий ва тарихий шаҳарлар бугун дунё сайёҳлари нигоҳидаги маканлардир. Бу жойларда таширф буюрадиган сайёҳлар оқими янада оширишга эришиш мамлакатимиз иқтисоди мустаҳкамла-нишининг муҳим омилларидан бирига айланади.

Шоҳида ОРИПОВА,
ЎзМТДП Сурхондарё вилоят кенгаши раиси ўринбосари:

— Мамлакатимизда сайлов тизимининг умумэтироф этилган халқаро стандартлар ва демократик талаблар асосида такомиллаштирилгани жорий йилнинг 29 мартда бўлиб ўтадиган Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини очик ва ошқорча, транспарентлик руҳида, сайловчилар фаоллиги остида ўтишини таъминлаш шубҳасиз.

Навбатдаги съездда партиямизнинг сайловдаги иштироки ҳамда Президентликка номзод масаласи атрофлича муҳокама қилинди. Номзод ўз маърузасида партиямизнинг дастурий мақсад-вазифалари ва гоёлари ҳақида тўхталар экан, унда инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, ёшлар маънавиятини юксалтириш, мамлакатимизнинг халқаро майдондаги имиджини ошириш, мамлакатимиз миллий манфаатларини қатъий ҳимоя қилиш, халқимизнинг маданияти ва санъати ютуқларини кенг микёсда тарғиб этиш, Ўзбекистон Республикаси фуқаролари ва юридик шахсларининг хоржий давлатларда ҳуқуқ ва манфаатларининг ҳар томонлама ҳимоя қилинишини таъминлаш каби масалалар устувор вазифалардан бири сифатида белгиланганлигига эътибор қаратди.

Партиямизнинг сайловда маҳалланинг фуқаролар, хусусан, ёшларни маънавий-ахлоқий жиҳатдан тарбиялаш, ихтимойий соҳадаги ишлар самарадорлигини ошириш, жойларда жамоат хавфсизлиги ва ҳуқуқ-тартиботни таъминлаш, давлат бошқаруви органлари фаолияти устидан жамоатчилик назоратининг таъсирчанлигини кучайтириш борасидаги ўрнини мустаҳкамлашга қаратилган ташаббусларни илгари сураётгани ЎзМТДП хайрихоҳлари сафининг янада кенгайишига хизмат қилади.

Шоҳида ДАМАНОВА,
Муҳтарама КОМИЛОВА тайёрлади

Сайлов — 2015

(Давоми.
Бошланиши 1-бетда)

Сайлов кампанияси мамлакатимиз қонунчилиги ва Марказий сайлов комиссияси томонидан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Президентлиги сайловида тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича асосий тadbирлар дастурига тўла мувофиқ ҳолда ўтказилаётгани таъкидланди.

Марказий сайлов комиссияси “Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови тўғрисида”ги қонуннинг 28-моддасига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодларнинг сайловолди ташвиқоти тўғрисида қарор қабул қилди.

Сайловолди ташвиқоти даврида Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодларга оммавий ахборот воситаларидан фойдаланишда тенг ҳуқуқ берилди. Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодларга ўз сайловолди дастурларининг асосий қондаларини сайловчиларга етказиш учун Ўзбекистон Миллий телерадиоканалларининг “Ўзбекистон” ва “Ёшлар” телерадиоканалларида 900 дақиқадан эфир вақти берилди. Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодлар, уларнинг сайловолди дастурлари

Юзма-юз

Сайловчилар билан учрашувлар давом этмоқда

(Давоми.
Бошланиши 1-бетда)

Номзод йиғилганларни келгуси даврда мамлакатни демократик янгилаш ва модернизация қилиш бўйича вазифалар белгиланган сайловолди дастури билан таништирди. Дастурда инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, ёшлар маънавиятини юксалтириш, мамлакатимизнинг халқаро нуфузини янада мустаҳкамлаш таъминлаш ва юртимиз миллий манфаатларини ҳимоя қилиш устувор вазифалар қаторида қайд этилди.

Номзод дастурида мамлакатимиз миллий манфаатларини қатъий ҳимоя қилиш, халқимизнинг маданияти ва санъати ютуқларини кенг микёсда тарғиб этиш, мамлакатда ҳуқуқий таълим тизимини янада такомиллаштириш, Ўзбекистон Республикаси фуқаролари ва юридик шахсларининг хоржий давлатларда ҳуқуқ ва манфаатларининг ҳар томонлама ҳимоя қилинишини таъминлаш каби долзарб вазифаларни амалга ошириш мақсад қилинган муҳим аҳамиятга эгадир.

Сайловолди дастурда ижтимоий-сиёсий, маънавий-маърифий, иқтисодий, ҳуқуқий, ахборот ва халқаро йўналишларда белгиланган мақсад-вазифаларга миллий кадрият, аънава ҳамда Ватанимизнинг миллий манфаатларидан келиб чиқиб ёндашилган. Шунингдек, миллий тикланиш гоёсини амалга ошириш, миллий ўзликини англаш, тарихини ўрганиш масалаларига алоҳида эътибор қаратилган. Ёттида устувор йўналишдан иборат бўлган номзоднинг сайловолди дастурида мамлакатимизда замонавий ривожланган демократик жамиятни шакллантириш, Ўзбекистон тарихини чуқур ўрганиш ва уни кенг тарғиб қилиш, фуқароларнинг ҳуқуқий маданиятини ошириш, кучли миллий иқтисодиётни шакллантириш, соғлом ва баркамол авлодни вояга етказиш, соғлом ахборот маконини яратиш ҳамда халқаро муносабатларда мамлакатимиз миллий манфаатларини ҳимоя қилиш юзасидан бир қатор вазифалар белгиланган.

Президентликка номзод дастурида Ўзбекистон халқининг миллий-маданий ва маънавий-ахлоқий қадриятлари, урф-одатларини сақлаш ва бойитиш кўзда тутилмоқда.

Учрашувда сайловчилар номзодга ўзларини қизиқтирган саволлар билан мурожаат қилдилар. Вилотни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш ва келгусида амалга оширилиши зарур бўлган ишлар юзасидан тақлиф-мулоҳазаларини билдирдилар. Жумладан, ёш сайловчи Беҳруз Каримов, ўқитувчи Сайёра Тўраева, шифокор Фахриддин Аллаков сўзга чиқиб, жорий йил бўлиб ўтадиган Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови очик-ошқорча, транспарентлик руҳида ва сайловчилар фаоллиги остида ўтишини таъкидлади.

— Мамлакатимизда амалга оширилаётган ижтимоий-сиёсий, демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш жараёнида сиёсий партияларнинг давлат бошқарувидаги ролини кучайтиришда, — дейди Президентликка номзоднинг ишончли вакили, ЎзМТДП Сурхондарё вилоят кенгаши аъзоси Сайфулла Турсунов. — Бугунги учрашувда партиямиздан Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод Акмал Саидов сайловчилар эътиборига ўз сайловолди дастурини ҳавола қилди. Унда белгиланган устувор вазифалар мамлакатимиз таракқиятини янги поғонага кўтариш, келажагимиз эгаларини соғлом ва баркамол қилиб вояга етказиш, халқаро микёсда миллий манфаатларимизни ҳимоя қилишда алоҳида аҳамият касб этади.

Сиёсат

Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодлар рўйхатга олинди

ҳақида видео ва радиороликларни эфирга узатиш режалаштирилган.

Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодлар оммавий ахборот воситаларида сайловолди ташвиқоти материалларининг тури, шакли ва услублари ҳамда мазмунини мустақил белгилайди.

Сайловолди ташвиқоти даврида Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодларнинг ҳар бирига “Халқ сўзи”, “Народное слово” ва “Правда Востока” республика даврий нашрларида 10 саҳифагача нашр майдони бепул ажратилади. Ушбу материаллар ҳудудий нашрларда ҳам эълон қилинади. Сайловолди ташвиқотини амалга ошириш учун тенг шароитлар яратиш принципи партия нашрларида жорий этилмади. Улар ҳар қандай ҳажмдаги тегишли материалларни чоп этиш ҳуқуқига эгадир.

М.Абдусаломов Марказий сайлов комиссияси томонидан сайловолди ташвиқотини мамлакатимиз қонунчилигига тўла мувофиқ равишда ўтка-

зиш бўйича аниқ чора-тadbирлар белгилаб олинганини таъкидлади.

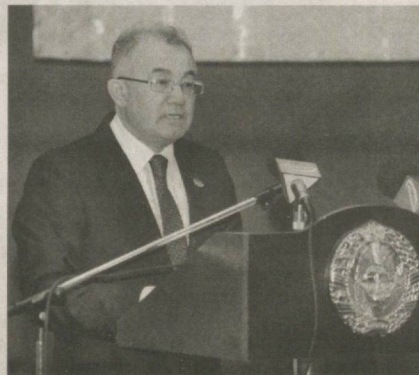
Брифингда сайловга тайёргарлик ишлари ҳақида ҳам сўз юритилди. Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказиш учун 9058, жумладан, Ўзбекистон Республикасининг хоржий давлатлардаги ваколатхоналари ҳузурида 44 та сайлов участкаси ташкил этилди. Сайлов участкалари зарур алоқа воситалари, компьютер ва ташкилий техника, ҳуқуқий адабиётлар билан таъминланган. Махсус белгиланган жойларда яширин овоз бериш учун сайлов кабинетлари, сайлов кутилари ўрнатилган.

Округ сайлов комиссиялари томонидан участка сайлов комиссиялари ташкил этилиб, уларнинг таркибига жами 90 мингга яқин киши киритилган. Уларнинг 67 фоизи солиққчи сақлаш, фан, таълим, маданият ва спорт соҳаси вакиллари, 22,3 фоизи жамоат бирлашмалари, нодавлат-тижорат ташкилотлар вакиллари, 5,3

фоизи фермерлар, 5,4 фоизи ишлаб чиқариш соҳаси вакиллари, 6,2 фоизи иқтисодчилардир. Комиссия аъзоларининг 84 фоизи сайловларга тайёргарлик кўриш ва уларни ўтказишда аввал ҳам иштирок этган. Участка сайлов комиссиялари аъзолари орасида хотин-қизлар 42,8 фоизни ташкил қилади.

Брифингда сайлов кампаниясининг очик ва ошқоралигини таъминлаш, оммавий ахборот воситаларининг Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишга тааллуқли ахборотлардан фойдаланиши учун барча шароитни яратишга алоҳида эътибор қаратилаётгани таъкидланди. Шу мақсадда Марказий сайлов комиссияси белгиланган тартибда ҳужжатлар тақдим этган мамлакатимиз ва хоржий оммавий ахборот воситаларининг 340 дан зиёд вакилини аккредитациядан ўтказди.

Сардор ТОЖИЕВ,
ЎЗА мухбири

миз таракқиятини янги поғонага кўтариш, келажагимиз эгаларини соғлом ва баркамол қилиб вояга етказиш, халқаро микёсда миллий манфаатларимизни ҳимоя қилишда алоҳида аҳамият касб этади.

Учрашув якунида сайловчилар сайловда Президентликка номзод Акмал Саидов учун овоз беришликка чақирилди.

ЎзМТДПдан Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод Акмал Саидов Қашқадарё вилоти сайловчилари билан учрашди.

Учрашувни Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи 13-Қашқадарё округ сайлов комиссиясининг раиси Исмоил Жўраев очди. Президентликка номзоднинг ишончли вакили, вилот телерадиокомпанияси раиси Усмон Нусуров йиғилганларни номзоднинг таржimai ҳоли билан таништирди.

Учрашувда таъкидланганидек, юртимизда амалга оширилаётган демократик ислохотлар натижасида сиёсий партиялар учун тенг ҳуқуқ ва имкониятлар яратиб берилди. Ана шундай имкониятлардан самарали фойдаланиш, электрот манфаатларини ҳамда партия дастурий мақсад-вазифаларини ҳимоя қилиш, жорий йилги Ўзбекистон Республикаси Президентлигига бўлиб ўтадиган сайловда партиянинг муносиб иштирокини таъминлаш энг муҳим ва масъулияти вазифадир. Партиямизнинг мазкур сайловдаги иштироки сиёсий таърибга орттириш, бошқа сиёсий партиялар билан рақобатга киришиш ва партия дастурий мақсад-вазифаларини яна бир қарра тарғиб қилиш имконини беради.

Номзод сайловчиларни сайловолди дастури билан таништирар экан, партия Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида дастурий мақсад-вазифаларини амалга ошириш борасида миллий қонунчилик ва умумэтироф этилган халқаро стандартларга таянган ҳолда фаол ҳаракат қилиш, сайловчилар ихтиёрига ҳавола этилаётган сайловолди дастури Ватанимиз ва халқимиз манфаатлари билан ҳамоҳанг эканини таъкидлади. Жумладан, сайловолди дастурида миллий туризм ва сайёҳлик инфратузилмасини янада ривожлантириш, сайёҳларга мўлжалланган объектларнинг ҳар томонлама мақбул бўлиши, транспорт ва меҳмонхона хизматлари, умуман сайёҳлик логистикаси билан боғлиқ хизматларнинг барча қулайликларини, соҳага замонавий ахборот технологияларини жорий этиш таъминлаш масалаларига алоҳида эътибор қаратилганини қайд этди.

Учрашувда Қарши давлат университети профессори Насоф Шодмонов, Қарши муҳандислик иқтисодиёт

институтини ўқитувчиси Кахрамон Маъманназаров сўзга чиқиб, Президентликка номзоднинг сайловолди дастури ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазаларини билдирди. Хусусан, номзоднинг туризми ривожлантиришга қаратилган мақсад-вазифалари тарихий объектларга бой вилотнинг туризм салоҳиятини янада оширишга хизмат қилишини алоҳида эътироф этишди.

Номзод сайловчилар томонидан берилган саволларга атрофлича жавоб берди. Сайловчиларни Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида фаол иштирок этишга чақирди.

Ёшларни миллий кадриятларимиз, аънава ва урф-одатларимизга чекиз хурмат руҳида камол топтириш юртимиз эртанги кунига бўлган ишончли янада мустаҳкамлайди. Чунки ўз кадр-қимматини, ўзлигини, ота-боболарининг илмий меросини чуқур ўрганган, юксак маънавиятли халқ ҳар қандай буюк ишларга қодир. Ёшларни ана шу руҳда вояга етказиш, улар онига ватанпарварлик туйғусини сингдириш Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партиясининг энг устувор вазифаларидан бири. Ўзбекистон Республикаси Президентлигига ЎзМТДПдан номзоди кўрсатилган Акмал Саидов Тошкент вилоти сайловчилари билан юзма-юз мулоқотда шулар ҳусусида таъкидлади.

Учрашувни Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи 10-Тошкент вилоти округ сайлов комиссияси раиси Нурмуҳаммад Абдуллаев очди. Президентликка номзоднинг ишончли вакили Тохирон Мансуров йиғилганларни номзоднинг таржimai ҳоли билан таништирди.

Учрашувда номзод ўз сайловолди дастурида белгиланган мақсад-вазифалар ҳусусида тўхталар экан, уларнинг рўйида юртимизда ҳукм сураётган тинчлик-осойишталик муҳим аҳамият касб этишини эътироф этди. — Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови демократик тамойиллар ҳамда кўппартиявийлик асосида ўтаётгани сиёсий партиялар ўртасида соғлом рақобат муҳитининг пайдо бўлишига замин яратмоқда, — деди тadbирда иштирок этган Ёъзоа Тулаганова. — Бугунги учрашувдан сўнг бу жараёнларга қизиқшимиз янада ортди. Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партиясидан Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзоднинг сайловолди дастуридаги устувор вазифалар бизни бефарқ қолдирмади. Айниқса, маҳаллий ишлаб чиқарувчилар манфаатларини ҳимоя қилиш, уларга солиқ имтиёзлар қўланини янада кенгайтириш каби тақлифлар партиянинг бу соҳадаги ишлари аниқ режа билан ташкил этилаётганидан далолат беради. Бу-

гун биз нафақат ЎзМТДП номзоди билан учрашдик, балки партия фаолияти билан янада яқинроқ танишиш имконига ҳам эга бўлдик.

Тошкент вилотида бўлиб ўтган сайловолди учрашувда Акмал Саидов сайловчилар саволларига атрофлича жавоб қайтариб, уларни Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида фаол иштирок этишга чақирди.

Пойтахтимиздаги Ўзбекистон темирйўлчилар маданият саройида бўлиб ўтган ана бир сайловолди учрашув ҳам сайловчилар фаоллиги остида ўтди. Учрашувни 14-Тошкент шаҳар округ сайлов комиссияси раиси Жавдат Иноғомов очди. Номзоднинг ишончли вакили Феруза Муҳитдинова сўзга чиқиб, йиғилганларни Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзоднинг таржimai ҳоли билан таништирди.

Тadbир иштирокчилари номзоднинг сайловолди дастурида белгиланган маънавий-маърифий соҳадаги, айниқса, миллий ўзликини англаш ни юксалтириш, кадр-қиммат ҳиссини мустаҳкамлаш каби партиявий мақсадларни қўллаб-қувватладилар. Шунингдек, дастурда партия сайловолди Платформасида белгиланган уй-жой ва инфратузилма қурилишини қўллаб-қувватлаш, ёш оилаларга имтиёзли фоиизларда узоқ муддатли ипотека кредитлари ажратиш ишларига кўмаклашиш, хунармандчилик, оилавий тadbиркорлик, қасанчаҳолини ривожлантириш орқали аҳоли, биринчи навбатда, аёллар ва ёшлар бандлигини таъминлаш учун ташкилий-ҳуқуқий шароит яратишга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Учрашувда таъкидланганидек, Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови халқимиз олдида турган яна бир муҳим сиёсий имтихондир. Бу сайловда ҳар биримиз ўз конституциявий ҳуқуқларимиздан фойдаланган ҳолда юртимиз келажаги учун овоз беришимиз лозим.

Учрашувда “Қатагон қурбонлари хотираси” музейи директори Бахтиёр Хасанов сўзга чиқиб, Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови кўппартиявийлик ва муқобиллик асосида ўтаётгани, мамлакатимиз сайлов тизими халқаро нормаларга мос тарзда такомиллашгани, Президентликка номзоднинг сайловолди дастурида белгиланган устувор вазифалар юзасидан фикр-мулоҳазаларини билдирди. Сайловчиларни шу йил 29 март кuni бўлиб ўтадиган Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида фаол иштирок этишга чақирди.

Шоҳида ДАМАНОВА,
Ҳасан САЛОМОВ,
“Milliy tiklanish” мухбирлари

© Сана

лари ўзбек китобхонининг маънавий бойлигига айланди ва тобора кадр топмоқда. Мамлакатимиз бўйлаб ҳар йил 14 февралда Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг таваллуд айёми кенг нишонланмоқда. Шоҳ ва шоир туғилиб ўсган Андижон шаҳрида унга ҳайкал ўрнатилган. Бобур боғи яратилиб, ушбу гўзал масканда “Бобур ва жаҳон маданияти” музейи барпо этилган. Бобур таваллудининг 532 йиллиги муносабати билан нашрдан чиққан “Заҳириддин Муҳаммад Бобур энциклопедияси” шоир номини абадийлаштиришга хизмат қилиш билан бирга ёш тадқиқотчилар учун муҳим манба бўлиши шубҳасиз.

Бобур нафақат ўзбек адабиёти, балки миллий давлатчилик тарихимизга ҳам улкан ҳисса қўшган

давлат арбобидир. У Ҳиндистонда уч асрдан кўпроқ вақт ҳукмронлик қилган бобурийлар сулоласига асос солди. Сулола уч юз йил давомида ғарбий Осиёда илм-фан, маданият ва санъатнинг ривожланишига ҳомийлик қилди. Шу боис ҳам унинг номи дунё тарихидаги энг буюк саркардалар қаторида зикр этилади. Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, бобомиз Заҳириддин Муҳаммад Бобур номи билан ҳар қанча фахрлансак арзийди. Ўзбек халқининг доврўғини дунёга таратган улуг аждодларимиздан бири ўлароқ, ул зот бизни тарихни қадрлашга, келажакка буюк ишонч билан қарашга ўргатади. Заҳириддин Муҳаммад Бобур каби улуг инсонларни дунёга берган халқ ҳеч қачон кам бўлмайди, муқаррар тарзда саодатга учрайди.

Тўлқин ҲАЙИТОВ, Халқаро Амир Темур хайрия жамғармаси раиси ўринбосари:

— Бобур ҳаёти ва ижоди билан инсоният тарихида ўз ўрнига эга. У шоир сифатида улкан адабий мерос қолдирган бўлса, шоҳ ва давлат арбоби сифатида оқилона сиёсат олиб бориб, ўзи барпо этган давлат равнақига муҳим ўрин эгаллаган. Заҳириддин Муҳаммад Бобур асос солган бобурийлар сулоласининг кейинги даврдаги фаолияти, айниқса, бунёдкорлик ва меъморчилик соҳаси ривожигади улуши ҳам бекиёс. Бугун дунёнинг етти мўъжизасидан бири сифатида эътироф этиладиган “Тоҷмаҳал” меъморий ансамбли ҳам бобурийлар сулоласи номи билан боғлиқ. Биргина шу обиданинг ўзиёқ, бобурийлар маданияти қай даражада юксак бўлганидан ёрқин далолат беради.

Рухона ХУДОЁРОВА, ЎзМТДП Марказий кенгаши Ижроия қўмитаси девони етакчи мутахассиси:

— Бугунги тадбир Заҳириддин Муҳаммад Бобур ҳаёти ва ижодий меросини чуқур ўрганиш ва уни ёшлар ўртасида кенг тарғиб қилиш орқали ЎзМТДП дастурий мақсад-вазифаларидан бири бўлган ёшларни ватанпарварлик, миллий ғояга содиқлик руҳида тарбиялаш мақсадида ташкил этилди. Бобур сиймоси, дарҳақиқат, ёшларимиз қалбиди миллий гуруҳ уйғотиш, ёш авлодни миллий, маънавий-тарихий қадриятларимизга ҳурмат руҳида, ўтмиш меросимизнинг ҳақиқий билимдонни, замонавий билимлар эгаси қилиб тарбиялашда муҳим аҳамият касб этади. Дунё илм-фани ва маданияти ривожига ўзининг улкан ҳиссасини қўшган Бобур сингари аждодларимиз ҳаётини ўрганиш миллий ўзлгимизни янада тيرانроқ англашимизда муҳим восита вазифасини ўтайди. Инчунун Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партиясининг асосий мақсади ҳам ўзликни англаш, миллий гуруҳ, аждодларга ҳурмат-эҳтиром туйғуларини мустаҳкамлаш, миллий қадриятларимиз, урф-одат ва аънааларимиз бардавонлигини таъминлашдир.

Ҳасан САЛОМОВ, “Milliy tiklanish” мухбири

Бобур сиймоси ва бебаҳо ижодий мероси

ёшларни ватанпарварликка чорлайди

Яқинда китобхон дўстимни учратиб қолдим. Пиримқул Қодировнинг “Юлдузли тунлар” асарини ўзи билан олиб юрган экан.

— Қайта ўқияпман, — деди у китобга ишора қилиб. — Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг ёрқин сиймоси, ҳаёт ва ижод йўли, бу йўлда чеккан дарду ҳасрати, жабру жафосини яна бир бор ҳис қиляпман. Бу китоб шоҳ ва шоир Бобурнинг маънавий ва руҳий оламини кашф этиш, ҳаёти ва ижоди билан яқиндан танишишда бекиёс аҳамиятга эга.

Ёшлар қалбиди буюк бобокалонларимиз илмий ва адабий меросига бўлган меҳр-муҳаббатни ошириш, мустаҳкамлаш, ҳурмат ва эътибор туйғуларини юксалтириш Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партиясининг устувор вазифаларидан саналади. Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонаси ва “Миллий тикланиш” демократик партияси Марказий кенгаши “Ёшлар қаноти” ҳамкорлигида Бобур таваллудининг 532 йиллиги муносабати билан ўтказилган “Анда жоним қолди” мавзусидаги давра суҳбати ана шу мақсадга қаратилди. Унда партияимизнинг Марказий кенгаши ва Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси аъзолари, ЎзМТДП Тошкент шаҳар кенгаши

фаоллари, партия “Ёшлар қаноти” етакчилари, ёш шоир ва ёзувчилар, адабиётшунос ва бобуршунос олимлар иштирок этди.

Давра суҳбатида таъкидланганидек, инсон маънавиятини шакллантиришда, миллий ўзлгимизни англашда, энг аввало, буюк алломаларимизнинг илмий меросини ўрганиш муҳим аҳамият касб этади. Аждодлар сиймоси ва бебаҳо мероси миллатнинг ўзига бўлган ишончини мустаҳкамлайди. Ёшлар онгу шуурида уларга муносиб авлод бўлиб етишиш туйғусини шакллантиради. Жойларда ташкил этилаётган бу каби тадбирларнинг асосий мақсади ҳам ўғил-қизлари мизни ана шу руҳда тарбиялашга кўмаклашишдир. Зеро, халқимиз буй маънавий меросининг ёш авлод маънавиятини юксалтиришдаги ўрни бекиёсдир. Заҳириддин Муҳаммад Бобур таваллудида бағишланган бугунги тадбир ҳам партияимизнинг маънавият соҳасида ўз олдига қўйган мақсадлари рўёбида муҳим аҳамиятга эга.

Истиқлол йилларида мамлакатимизда халқимизнинг бой маънавий мероси, Заҳириддин Муҳаммад Бобур сингари буюк аждодларимиз ижодини ўрганишга алоҳида эътибор қаратилди. Шоирнинг шоҳ асари бўлмиш “Бобурнома” қайта ўрганилиб, ўттизга яқин хорижий тилга таржима қилинди. Бобурнинг бизгача етиб келган бебаҳо илмий-адабий асарлари — ғазал ва рубоийлари, туюқ ва қитъалари, фард-

© Баркамол авлод

Юксак маънавият — енгилмас куч

ЎзМТДП ёшларни ана шу эзгу ғоя асосида вояга етказишни мақсад қилган

Глобаллашув жараёнида турли гуялар кураши, ахборот хуружлари, мафкуравий таъсирлар кун сайин авж олиб бораётгани сир эмас. Арзмасдек туюлган кичик бир хабар ҳам одамларнинг, айниқса, ёшларнинг ҳаёт тарзи ва онгига кучли таъсир кўрсатиши мумкин.

Юртбошимиз “Юксак маънавият — енгилмас куч” асарида оғохлан-тирганидек: “Ахлоқсизликни маданият деб билиш ва аксинча, асл маънавий қадриятларни менсимасдан, эскилик сарқити деб қараш билан боғлиқ ҳолатлар бугунги тараққиётга, инсон ҳаёти, оила муқаддаслиги ва ёшлар тарбиясига катта хавф солмоқда”.

“Оммавий маданият” деб номланган бундай мафкуравий таҳдидлар замонавий ахборот технологиялари, хусусан, интернет имкониятларидан устамонлик билан фойдаланмоқда. Чеғара билмайдиган “халқаро ўргимчак тўри” турли соҳалардаги сон-саноксиз фойдали манба ва маълумотлар билан биргаликда юксак маънавий қадриятлар бардавонлигига путур етказадиган иллатларни ҳам тарғиб қилаётгани сир эмас.

Ўзбекистон Ахборот ва коммуникация технологияларини ривожлантириш вазирлиги маълумотларига қараганда, ҳозирги кунда мамлакатимизда интернетдан фойдаланувчилар сони

9,8 миллиондан ошган. Интернетнинг аҳолини қамраб олиш даражаси 71 фоизни ташкил этади. Фуқароларимиз, айниқса, ёшлар замонавий ахборот технологиялари имкониятларидан самарали фойдаланишяпти, ахборотга бўлган талаб ва эҳтиёжлари тезкор қондирилмоқда. Бу, албатта, ҳар жиҳатдан яхши. Бироқ, ҳамма ёшларимиз ҳам ундан тўғри фойдаланяпти, деб бўлмайди. “Google” компанияси таҳлилларида мамлакатимиздаги интернетдан фойдаланувчиларнинг аксари яти “odnoklassniki.ru”, “facebook”, “twitter”, “vkontakte.ru” сайтларига мурожаат қилишаётгани қайд этилмоқда. Бу эса интернетдан фойдаланиш маданиятини шакллантириш, миллий доминимиздаги сайтлар фаолиятини янада ривожлантириш, сонини қўлайтиришни тақозо этади.

Асрлар давомида шаклланган гуруҳ, ор-номус, ҳаё, вафо, садоқат каби эзгу тушунчалар таъсирида вояга етиб, камол топган ёшлар дунёқараши билан “оммавий маданият” таъсирига тушиб, улғайган ёшлар

дунёқараши ўртасида жуда катта тафовутни кузатиш мумкин. Аник мақсад, ғояси йўқ, эътиқоди бўш ёшлар мўрт ва тобе бўлади, ҳаётдан ўз йўлини топа олмайди. Ғоявий бўшлиқ жамият учун хавфли саналади. Ёшларни турли ёт маданият ва ғоялардан асрашда таълим-тарбия, хусусан, миллий қадрият ва аънаа, урф-одатлар, бой маънавий меросимиз муҳим ўрин тутати. Шунингдек, ёш авлодни миллий ғоя, эл-юртга садоқат руҳида тарбиялаш, оилада соғлом маънавий муҳит барқарорлигини сақлаш лозим. Чунки бола маънавиятининг илк куртаклари оила бағрида шаклланади.

Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партияси ўзининг сайловолди Платформасида халқимизга ёт ва ёш авлод онги учун зарарли бўлган “оммавий маданият”нинг салбий таъсиридан ёшларни муҳофаза қилиш, уларни миллий тикланиш ғояси, миллий маданият ва қадриятларни эъзозлаш руҳида, миллий маънавий қадриятлар, ватанпарварлик ва инсонпарварлик ғояларига садоқатли қилиб тарбиялаш асосий мақсад ва вазифалардан бири сифатида белгиланган. Шу боис партия томонидан мунтазам равишда “Глобаллашув жараёнида “оммавий маданият”нинг миллий қадриятларимиз

ва ёшлар онгига салбий таъсири”, “Жамиятимизга ёт бўлган иллатларнинг ёшлар онгига таъсири ва уларнинг олдини олишнинг долзарб вазифалари” каби мавзуларда тадбир, давра суҳбати ва анжуманлар ташкил этилмоқда. Тадбирларда “оммавий маданият” таҳдидларига қарши ёшларнинг маънавий иммунитетини шакллантириш, телевидение ва радиода миллий маданиятини тарғиб этувчи, ёшларни оғохликка даъват этувчи кўрсатув ва эшиттиришлар сони ва сифатини янада ошириш, ёшларда интернетдан фойдаланиш маданиятини шакллантириш, уларни миллийлик ва замонавийликни тарғиб этувчи сайтларга кенг жалб қилиш, сайтларда ёшларбоп танловлар эълон қилиш сингари таклиф ва тавсиялар илгари сурилмоқда. Токи шундай хавф-хатар ва таҳдидлар мавжуд экан, партияимиз ёш авлодни “оммавий маданият”нинг салбий таъсиридан ҳимоя қилишга қаратилган сайё-ҳаракатлар кўламини янада кенгайтиришга интилади. Зеро, шонли тарих, юксак маънавият ва маданият бешиги бўлган юрт фарзандлари ҳам аждодларига мос ва муносиб бўлиб вояга етмоғи лозим.

Баҳодир ХОЛМАТОВ, ЎзМТДП Марказий кенгаши девони ходими

© Хроника

Дастурий мақсад ва вазифалар

худудий партия ташкилотларида кенг тарғиб қилинмоқда

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ

Миллий тикланиш нафақат миллий урф-одатлар, миллий қадриятларнинг тикланиши, балки озод ва обод Ватанда инсоннинг эркин ва фаровон ҳаёт кечириши демакдир. ЎзМТДП Бекобод шаҳар кенгаши ўтказган “Миллий тикланиш — миллий юксалиш демакдир” мавзусидаги давра суҳбатида шу ҳақда сўз юритилди.

Таъкидланганидек, мамлакатимизда амалга оширилаётган янгиланиш ва туб ўзгаришлар жараёнида фаол иштирок этаётган ЎзМТДП миллий қадрият ва манфаатларни ҳимоя қилишни бош дастурий мақсад сифатида белгиланган. Бунда миллий урф-одат ва аънааларни, халқимизнинг бой тарихий меросини асраш ва уни замон руҳи билан бойитиш, миллий ғояни аҳоли онгига сингдириш асосий вазифалардандир.

Давра суҳбатида аҳоли, айниқса, ёшлар маънавиятини янада юксалтириш мақсадида кишлоқ ва маҳаллаларда кутубхоналар ҳамда маданият уйлари фаолиятини йўлга қўйиш, ёшлар ва хотин-қизларнинг жамиятти модернизация қилиш ва янгилаш, маънавий қадриятлар, халқ аънааларини сақлаш ҳамда бойитиш жараёнларида тўлақонли ва фаол иштирок этишини таъминлашга кўмаклашиш юзасидан амалий таклиф ва фикр-мулоҳазалар билдирилди.

ФАРФОНА

Ҳар бир сўзи ибрат, ҳар гапи ҳикмат билан суғорилган отахонлару онахонларимизни ҳар қанча ардоқласак арзийди. Уларнинг ибратли ҳаёт йўли, панд-насихатлари ёшлар учун чинакам ҳаёт мактабидир. ЎзМТДП Кува туман кенгаши томонидан “Кексаларни эъзозлаш — давлат сиёсатининг устувор йўналиши” мавзусида ўтказилган тадбирда шу ҳақда сўз борди.

Таъкидланганидек, истиқлол — улуг неъмат. У тухфа этган эркинлик, имконият, имтиёзларни кекса авлод вакиллари, айниқса, теран идрок этадилар. Уларнинг катта ҳаётий тажрибаси, ўғит ва насихатлари ёшлар маънавий камолотида алоҳида қийматга эга. Шу боис дорилмомон кўнларни қўриш саодатига етган уруш ва меҳнат фахрийлари, кўпни кўрган, маҳалла, эл-юртда обрў-эътибор қозонган нурунийларнинг ёшлар билан учрашув ва мулоқотларини уюштириш ёш авлод вакилларида ватанпарварлик, миллий қадрият ва аънааларга ҳурмат туйғусини юксалтириш, уларни эл-юртга садоқат руҳида камол топтиришда муҳим аҳамиятга эга.

ЖИЗЗАХ

ЎзМТДП Мирзачўл туман кенгаши “Фуқаролик жамиятини шакллантиришда ЎзМТДП “Ёшлар қаноти”нинг ўрни” мавзусида тадбир ўтказди. Унда юртимизда ёшларга қаратилаётган эътибор, ёшларнинг мавжуд шарт-шароит ва имкониятлардан қай даражада фойдаланаётганлиги ва бу борада ЎзМТДП “Ёшлар қаноти”нинг ўрни ва роли ҳақида фикр алмашилди.

Таъкидланганидек, бугун мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотларнинг пировард мақсади — ҳукуқий демократик давлат, фуқаролик жамияти барпо этиш ва комил инсонни тарбиялашдан иборат. Бу борада навқирон авлодни ватанпарварлик, инсонпарварлик руҳида тарбиялаш, сиёсий ва ҳуқуқий маданиятни юксалтириш муҳим омил ҳисобланади. Зеро, юксак ҳуқуқий маданият — кучли фуқаролик жамиятининг пойдеворидир. Жамиятни янгилаш ҳамда демократлаштириш шароитида ислохот ва ўзгаришларнинг ҳуқуқий асослари мазмун-моҳиятини ёшларга етказиш муҳим аҳамият касб этади. Мазкур жараёнда партия “Ёшлар қаноти” ташкил этаётган турли лойиҳа, кўрик-танловлар ёшларнинг етакчилиги ва ташаббускорлик қобилиятини юксалтириш, уларда фаол фуқаролик позициясини шакллантириш, сиёсий-ҳуқуқий билимни мустаҳкамлашда муҳим омил бўлаётир.

Тадбирда мамлакатимиз ёшлари орасида истеъдод эгаларини кашф этиш, уларнинг маънавий, ҳуқуқий ва сиёсий маданиятини юксалтириш борасида фаолият самарадорлигини янада ошириш лозимлиги қайд этилди.

БУХОРО

Навқирон авлод маънавиятини юксалтириш, она тилимизни кўз қорачигидек асраб-авайлаш, унга ҳурмат билан муносабатда бўлишда Алишер Навоий маънавий меросининг ўрни бекиёс. Шу боис ёшларни баркамол инсонлар этиб вояга етказишда шоир асарларидан кенг фойдаланиш масаласига устувор аҳамият қаратилмоқда.

ЎзМТДП Бухоро шаҳар кенгаши томонидан ўтказилган “Навоий ижодини англаш саодати” мавзусидаги давра суҳбати шоир асарларининг ёшлар камолотида тутган ўрнига бағишланди. Тадбирда Алишер Навоий асарларида тарангун этилган инсонпарварлик, адолат, юрт равнақи, халқлар ўртасидаги дўстлик, ўзаро ҳамжиҳатлик, бағрикенглик, саховат, меҳр-мурувват, ота-онага ҳурмат-эҳтиром кўрсатиш, муҳтожларга мурувватли бўлиш, ёшларни ҳар жиҳатдан комил инсон этиб вояга етказиш каби ҳаётбахш ғоялар Ватанимизнинг бугунги тараққиётида, ижтимоий-иқтисодий, маънавий-маърифий ислохотларда ўзининг ёрқин ифодасини топаётгани қайд этилди.

Таъкидланганидек, шоирнинг бой адабий ва илмий меросини ўрганиш, уни келажак авлод вакиллари ўртасида кенг тарғиб этиш ёшлар маънавиятини юксалтириш, тарихий, маданий ва илмий-интеллектуал меросни ўрганиш, навқирон авлод вакилларида тарихий мерос ва халқ аънааларига ҳурмат-эҳтиром туйғусини шакллантиришга кўмаклашиш сингари ЎзМТДП дастурий мақсад-вазифалари ижроси билан уйғун ва муштаракдир.

НАВОЙ

ЎзМТДП Кармана туман кенгаши ўтказган “Фуқаролик жамиятини шакллантиришда ёшларнинг ўрни” мавзусидаги давра суҳбатида мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотлар самараси, энг аввало, ёшларни қўллаб-қувватлаш, уларнинг интеллектуал салоҳиятини ошириш, моддий ҳамда маънавий рағбатлантиришга қаратилган таъкидланди.

Президентимизнинг “Ўзбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори навқирон авлоднинг ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, йигит-қизлар онги ва қалбини турли маънавий таҳдидлардан ишончли ҳимоялаш, уларни миллий ва умуминсоний қадриятлар руҳида камол топтиришга қаратилган ислохотларни янги босқичга кўтаришда муҳим омил бўлмоқда. Ўз навбатида, мамлакатимизда жамиятни демократлаштириш, фуқаролик жамиятини шакллантириш ва ривожлантириш жараёнида ёшларнинг фаоллиги ортиб бормоқда.

Давра суҳбатида ёшларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини оширишда фуқаролик жамияти институтларининг ўрни, фуқаролик жамиятини шакллантиришда ЎзМТДП “Ёшлар қаноти”нинг иштироки ҳамда Фуқаролик жамияти шаклланишини мониторинг қилиш мустақил институти “Ёшлар билан ишлаш” лойиҳасининг сиёсий партиялар “Ёшлар қанот”лари билан ҳамкорлиги масалалари атрофида муҳокама этилди.

СУРХОНДАРЁ

ЎзМТДП Жарқўргон туман кенгаши ташаббуси билан “Ёшлар маънавиятини юксалтириш — ЎзМТДП эътиборида” мавзусида давра суҳбати ташкил этилди. Давра суҳбатида бугунги глобаллашув даврида навқирон авлодни “оммавий маданият”нинг салбий таъсиридан ҳимоя қилишда, аввало, оилада соғлом маънавий муҳитни шакллантириш, ёшларда мафкуравий иммунитетни мустаҳкамлаш, бўш вақтини самарали ташкил этиш, уларни турли фан ва спорт тўғралакларига кенг жалб этиш мақсадаги мувофиқ экани қайд этилди.

Таъкидланганидек, ахборот маконида фойдали ахборотлар билан бир қаторда ноқонуний ва ижтимоий жиҳатдан салбий мазмунга эга бўлганлари ҳам анча. Бугун жаҳон интернет тармоғи, мобил алоқа тизими, компьютер ўйинлари, видео ва кино махсусотлари орқали “оммавий маданият” никоби остида миллий манфаатларимиз, мафкураимиз, маънавий-ахлоқий қарашларимизга ёт ғояларни ёшлар онгига сингдиришга уринишлар ҳам кузатишмоқда. Мазкур жараёнда ёш авлод вакиллари ани шундай маънавий таҳдидлардан ҳимоя қилишга қаратилган маънавий-маърифий тадбирлар, тушунтириш ишларини ёшлар ҳамда уларнинг ота-оналари иштирокида ҳар бир маҳалла, таълим муассасаларида мунтазам ўтказиш муҳим аҳамиятга эга.

Шахзод ҒАФФОРОВ, “Milliy tiklanish” мухбири

Фракция ҳаёти

Фуқаролар мурожаатлари — доимий эътиборда

Инсон ҳуқуқ ва манфаатлари ҳимояси йўлида Омбудсман ва ЎзМТДП ҳамкорлиги — бугунги давр талаби

(Давоми. Бошланиши 1-бетда)

Муҳокамада сўз олган фракция аъзолари Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг сайловолди Платформасида белгиланган мақсад ва вазифалар ҳамда партия электорати манфаат-

ларидан келиб чиқиб, ўз нуктаи назарларини баён этишди. Фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлаш ҳамда ҳимоя қилиш, жамиятда ҳуқуқий маданият ва онгни янада ривожлантириш, ҳар бир шахсининг Конституция ва қонунларда кафолатланган

ҳуқуқларини тўлақонли рўёбга чиқариш масалаларига алоҳида эътибор қаратиш лозимлиги таъкидланди. Айниқса, оилалар, хотин-қизлар, болаларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш борасида Омбудсманнинг роли муҳим аҳамият касб этиши қайд этилди.

Фракция аъзолари жойлардаги маданий мерос объектиларини муҳофаза қилиш, миллий ҳунармандчилик, оилавий тадбиркорлик, сервис соҳаси ва туризмни ривожлантириш, маҳаллий ишлаб чиқарувчиларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, оналик ва болаликни ҳуқуқий муҳофаза қилиш каби масалаларда ҳар қандай ҳуқуқбузарлик ва қонун бузилишларига барҳам бериш бўйича Омбудсман фаолиятини янада кучайтириш, минтақавий вакиллар фаолиятининг очиқлиги ва ошқоралигини таъминлаш, Омбудсман билан ЎзМТДП фракцияси ҳамкорлигини мустаҳкамлаш борасида ўз тақлиф-мулоҳазаларини билдирди.

Нодиржон МУХТОРОВ, ЎзМТДП фракцияси аъзоси:

— Мамлакатимизда инсон ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш каби устувор вазифани самарали бажаришда Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) алоҳида ўринга эга. Фракциямиз йиғилишида Омбудсман ҳисоботи атрофлича муҳокама қилинди. Омбудсман фаолияти партияимизнинг асосий гоёлари, хусусан, аҳолининг ҳуқуқий онги ва маданиятини оширишнинг замонавий усулларини яратиш, инсон ҳуқуқларини суд орқали муҳофаза қилишни кучайтириш, миллий манфаатларни ҳимоя қилиш каби муҳим масалалар билан боғлиқлиги таъкидланди.

Ҳисобот таҳлили Омбудсманнинг вилоятлардаги минтақавий вакиллари фаолияти анча жонланганини кўрсатади. Улар томонидан фуқароларнинг мурожаатларини жойларга бориб ўрганиш амалиёти кенг йўлга қўйилган, эксперт гуруҳларининг ташкил этилганлигини ижобий баҳолаш лозим. Айниқса, Инсон ҳуқуқлари бўйича вакил фуқаролар мурожаатлари юзасидан жазони ижро этиш масалаларига ҳеч қандай тўсиқларсиз қилиб ўрганиши Ўзбекистонда Омбудсман институти фаолиятининг йилдан-йилга тараққий этиб бораётганлигидан далолат беради.

Шу билан биргаликда, Омбудсман ўз фаолиятида амалдаги қонун ҳужжатларини мониторинг қилиш, Олий Мажлис палаталари билан ҳамкорлик йўналишида мавжуд имкониятлардан тўла фойдалана олмаган ҳолатлар ҳам мавжудлиги кузатилди. Масалан, 2014 йил давомида биргина "Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида"ги қонун ижроси мониторинги амалга оширилган бўлиб, таҳлил қилиш натижасида келтирилган баъзи бир ҳулосалар етарли даражада асослаб берилмаган.

Йиғилишда Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) фаолиятини янада ривожлантириш мақсадида депутатлар, кўмиталар, партия фракциялари билан ҳамкорликни мустаҳкамлаш, мониторинг жараёнларига депутатларни кенг жалб қилиш, мурожаатлар устидан назоратни амалга оширишнинг аниқ ва таъсирчан механизмларини такомиллаштириш каби бир қанча қонунчилик тақлифларини тайёрлаш лозимлиги тавсия этилди.

© Тараққий

Тайёргарлик ишлари қизғин

Ҳолислик ва ошқоралик — асосий мезон

(Давоми. Бошланиши 1-бетда)

Хоразм вилояти. Тобора яқинлашаётган муҳим сиёсий жараёнга тайёргарлик Ўзбекистон Республикаси Президентини сайловини ўтказувчи 12-Хоразм сайлов округида юқори савияда олиб борилмоқда. Округ сайлов комиссиясининг биринчи йиғилишида комиссия аъзолари ўртасида вазифалар тақсимланиб, сайловга тайёргарлик қўриш ва уни ўтказиш бўйича тадбирлар дастури тасдиқланган. Айни пайтда ана шу вазифаларни самарали амалга ошириш, участка сайлов комиссиялари фаолиятини изчил ташкил қилиш бўйича тегишли чора-тадбирлар амалга оширилмоқда.

Сайлов кампаниясини ёритиш мақсадида ташкил қилинган округ сайлов комиссияси ҳузуридаги матбуот марказида сайлов жараёнлари ҳақида жамоатчиликни кенг хабардор қилишга қаратилган ишлар изчил олиб борилмоқда. Матбуот маркази компьютер, телефон, факс, интернет, зарур адабиётлар билан тўлиқ таъминланган. Маҳаллий оммавий ахборот воситалари ходимлари учун матбуот анжуманлари, брифинглар ўтказиб келинмоқда. Журналистлар учун сайлов мавзусида ўқув-семинарлар ташкил қилинаётгани яқинлашаётган муҳим сиёсий тадбирни ҳолис, демократик талаблар асосида ҳамда сайлов қонун-

чилигига мос равишда ёритиш таъминлашга хизмат қилади.

— Сайлов жараёни ҳақида аҳолини янада кенгроқ хабардор қилиш мақсадида аҳоли гавжум жойларга сайлов кўни ва уни муносиб ўтказишга ундайдиган плакатлар жойлаштирилди, — дейди 12-Хоразм округ сайлов комиссияси котиби Баҳром Бекчинов. — Худуддаги участка сайлов комиссияларида комиссия аъзоларининг малакасини оширишга қаратилган семинар-тренинглар ўтказилмоқда.

Фарғона вилояти. Ўзбекистон Республикаси Президентини сайловини ўтказувчи 11-Фарғона округ сайлов комиссиясида ҳам сайловга тайёргарлик ишлари қизғин паллага кирган. Яқинда округ сайлов комиссияси матбуот марказида ташкил этилган брифингда округ ҳудудидаги шаҳар ва туманларда жами 947 сайлов участкаси тўзилгани маълум қилинди.

— "Ўзбекистон Республикаси Президентини сайлови тўғрисида"ги қонун талаблари асосида тўзилган мазкур участка комиссиялари мустақиллик, қонунийлик, адолатлилик, ошқоралик ва коллегиялик тамойиллари устуворлигини таъминлаш ҳолда иш олиб борапти, — дейди округ сайлов комиссияси раиси Н.Собиров. — Халқ депутатлари туман ва шаҳар кенгашлари сессияларида участка сайлов комиссияси таркиби учун тан-

Марҳабо ҒАҒУРОВА, ЎзМТДП фракцияси аъзоси:

Омбудсманнинг ўтган йилдаги фаолияти таҳлили давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, мансабдор шахсларнинг инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини таъминлаш механизмларини тўдан такомиллаштириш лозимлигини намоён этмоқда. Бугунги давр Омбудсман ишида замонавий ахборот технологияларидан самарали фойдаланиш, мурожаатларни қўриб чиқишда электрон мурожаатни амалиётга кенг жорий этишни тақозо этади. Бу, ўз навбатида, фуқаролар мурожаатларига давлат идораларининг масъулиятини янада ошириш, мурожаатларни ўз вақтида ҳал этиш, Омбудсман фаолияти самарадорлигига ҳисса қўшади.

Мухтарама РАМАЗОНОВА, "Milliy tiklanish" мухбири

Интервью

Сайловчи ИШОНЧИ

ЎзМТДП фракцияси аъзоларидан ўз фаолиятларида ташаббускор ва масъулиятли бўлишни талаб этади

2015 йил 23 январь кўни бўлиб ўтган Олий Мажлис палаталарининг қўшма йиғилишида кўтарилган масалалар депутатлар ҳамда кенг жамоатчилик томонидан чуқур ўрганилмоқда. ЎзМТДП фракцияси аъзоси, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитаси раиси ўринбосари Акмал РАҲМОНОВ билан суҳбатимиз ҳам шу хусусда бўлди.

— Парламент палаталарининг қўшма йиғилишида Қонунчилик палатасининг ўтган қақирдаги фаолияти чуқур таҳлил қилинди, қатор танқидий фикр-мулоҳазалар билдирилди. Бу борада ЎзМТДП фракцияси аъзолари қандай ҳулосалар чиқармоқда?

— Аввало шуни таъкидлаш кераки, Олий Мажлис палаталарининг қўшма мажлисидаги маъруза биз парламент аъзолари учун дастурий аҳамиятга эга бўлди. Зеро, унда парламентнинг ўтган давр мобайнида олиб борган фаолияти атрофлича таҳлил қилиниб, ҳолисона баҳо берилди. Мамлакатимиз келгуси тараққиётининг янги босқичини таъминловчи бир қатор устувор йўналиш ва вазифалар белгиланган берилди. Жамият ҳаёти, парламент фаолиятига, сиёсий партиялар ва депутатларнинг ваколатларини тўлиқ амалга оширишга оид муҳим ва долзарб масалалар юзасидан билдирилган фикр, тақлиф ва тавсиялар янги таркибдаги парламентимиз ишларининг самарали бўлишида дастуриламал бўлиб хизмат қилади.

Очиқлик ва ошқоралик шариоатида, халқаро ҳуқуқ нормалари ва стандартларига тўла мувофиқ тарзда ўтган парламент сайловларида Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси ҳам фаол иштирок этиб, Олий Мажлис Қонунчилик палатасида 36 нафар депутатлик ўрнини қўлга киритди. Эндilikда фракциямиз аъзоларидан ЎзМТДП сайловолди дастурида белгиланган мақсад-вазифаларни амалга ошириш, электоратимиз манфаатларини ҳимоя қилишда фаоллик ва ташаббускорлик талаб этилади. Қонун ижодкорлиги самарадорлигини ошириш, қонунларнинг амалдаги ижросини таъминлайдиган механизмларни кучайтириш, парламент назоратининг янги, замонавий шакллари жорий этиш каби мақсадларни ҳаётга изчил татбиқ этишда сиёсий партия фракцияси аъзолари ўзларининг аниқ позициясига эга бўлмоғи жоиз.

ЎзМТДП фракцияси бу борада қатъа мақсад ва вазифаларни белгиланган олди. Мамлакатимиз миллий манфаатларини ҳимоя қилиш, жамиятнинг маънавий асосларини мустаҳкамлаш, давлат тилини ривожлантириш, маданий ёдгорлик ва бойликларни асраб-авайлаш, маҳалла институтининг ташкилий-ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлаш, маҳаллий ишлаб чиқарувчиларни қўллаб-қувватлаш, халқ бадий ҳунармандчилигини ривожлантириш, оилавий тадбиркорликни, мамлакатимиз туристик салоҳиятини юксалтириш, ёшларимизни турли ахборот хуружларидан ҳимоя қилиш масалаларида янги қонунчилик ташаббуслари билан чиқиш, бу борада қабул қилинган қонун ҳужжатлари ва давлат Дастурининг ижросини сўзсиз таъминлаш устидан самарали парламент назоратини ўрнатish шулар жумласидан. Мазкур вазифаларни ундаш учун фракциямиз ва депутатларимиз етарли имкониятларга эга. Партияимиз фаолиятининг марказида турган ва электоратимиз қўллаб-қувватлаётган "Юксак маънавият — енгилмас куч"

ва миллий манфаатларимизни ҳимоя қилиш гоёси бунда ҳал қилувчи аҳамият касб этади.

— Мамлакатимизда демократик ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамияти барпо этишга қаратилган қатор янгиликлар жараёнида парламент ислохотлари муҳим аҳамият касб этади. Асосий Қонунимизга киритилган қўшма кенгайтириш ва қўшимчалар Олий Мажлис палаталарининг ваколатларини янада кенгайтирди, парламентнинг назорат функцияси янада мустаҳкамланди. Парламентнинг назорат-таҳлил фаолиятини янада жонлантириш борасида нималар қилиш лозим деб ҳисоблайсиз?

— "Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг айрим моддаларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги қонунда ҳокимият тармоқларининг ўзаро тийиб туриш ва манфаатлар мувозанатини таъминлаш тизимининг энг муҳим тартиб-таомилларидан бири — парламент назоратини янада ривожлантириш ва такомиллаштириш масаласига алоҳида эътибор қаратилган. Парламент назорати — халқ ҳокимиятчилиги принципини амалга оширишни таъминлайдиган энг демократик назорат шакллари билан бири. Мамлакатимизда парламентнинг назорат функцияси ва ваколатлари ҳам бошқа соҳалар каби изчил, босқичма-босқич ривожланди. Унинг асосий шакллари 1992 йилда, яъни мамлакатимиз Конституцияси қабул қилинганда мустаҳкамлаб қўйилган эди. Ўзбекистон Республикаси бюджетини қабул қилиш ва унинг ижросини назорат қилиш, Ўзбекистон Республикаси Президентининг вазирликлари, давлат қўмиталари ва бошқа давлат бошқаруви органларини тузиш ҳамда тугатиш тўғрисидаги фармонларини тасдиқлаш, бир қатор давлат органлари раҳбарларини лавозимга сайлаш, тайинлаш ҳамда уларни лавозимидан озод этиш ваколатлари шулар жумласидандир.

Мамлакатимизда икки палатили парламентнинг жорий этилиши Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатнинг назорат ваколатларини сезиларли даражада кенгайтирди. Айниқса, Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясининг, эълон қилиниши парламент ва ҳокимиятнинг вакиллик органлари ролини янада кучайтириш борасида муҳим қадам бўлди. Концепциянинг асосий қоидаларига мувофиқ, 2011 йил апрель ойида Конституциянинг бир қатор моддаларига ўзгартишлар киритилиб, парламентга мамлакатимиз ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг долзарб масалалари юзасидан Бош вазир ҳисоботини эшитиш ва муҳокама қилиш, Сенатга эса Ўзбекистон Республикаси Президентининг Ҳисоб палатаси раисини тайинлаш ҳамда уни лавозимидан озод этиш тўғрисидаги фармонини тасдиқлаш каби қўшимча назорат функциялари берилди. Шунингдек, биринчи марта парламент назоратининг янги институти — Бош вазирга нисбатан ишонсизлик

вотуми билдириш амалиёти жорий этилди.

Конституциянинг 78-моддасига киритилган янги норма асосида парламент назорати институти биринчи марта конституциявий даражада мустаҳкамлаб қўйилди. Конституцияимизга киритилган бу каби қатор янги нормалар биз депутатлардан партия фракцияси воситасида давлат ва жамият қурилиши соҳасидаги миллий қонунчилик ҳамда ҳуқуқни қўллаш амалиётини янада такомиллаштириш бўйича бир қатор тақлиф ва тавсияларни ишлаб чиқиш, фаолиятимизга парламент назоратини амалга оширишнинг замонавий шакл ва усуллари жорий этиш, илгор хорижий тажрибани ҳар томонлама ўрганиб боришни тақозо этади.

Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси регламентига мувофиқ, электоратимиз манфаатлари ва сайловолди дастуриимиздан келиб чиқиб, парламент эшитувларини ўтказиш бўйича ташаббусларни илгари суриш, парламент фракцияси ва маҳаллий давлат ҳокимияти вакиллик органларидаги депутатлик гуруҳлари билан ҳамкорлик қилишнинг сифат жиҳатдан янги шакл ва усуллари жорий этиш — бугунги кун талабидир.

— Қонун лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва муҳокама этиш жараёнида хорижий тажрибани ўрганиш сизнингча қай даражада муҳим?

— Дарҳақиқат, яна бир муҳим йўналиш бу — қонун лойиҳаларини хорижий ҳуқуқий амалиёт билан қиёсий таҳлил қилиш, муҳокама этиш, тайёрланиш сифатини янада юқори босқичга кўтаришдан иборат. Бироқ афсуски, биз ҳозирда бу масалага етарлича эътибор бера олмаёғимиз. Аслида миллий манфаатлар ҳимояси учун астойдил бел боғлаган "Миллий тикланиш" демократик партияси фракцияси аъзолари бунда ташаббускорлигини қўлга олиб, мамлакатимизнинг амалдаги қонунчилигини қиёсий таҳлил қилиш, қонун ижодкорлиги жараёнида илгор хорижий тажрибани ўрганиш ишларида олдинги қаторда бўлиши керак. Бунинг учун хорижий олимлар, мутахассис-экспертларни жалб этиш, ривожланган демократик давлатларнинг қонун ижодкорлиги тажрибасини ўрганиш, тайёрланаётган қонун лойиҳаларини ривожланган хорижий мамлакатларда қабул қилинган шундай қонунлар лойиҳалари билан қиёсий таҳлил қилишга бағишланган конференция, семинар ва давра суҳбатлари ташкил этиш мақсадга мувофиқ бўлади. Қолаверса, бу жараён парламентда олиб борилаётган таҳлилий ишлар самарадорлигини, депутатларнинг тайёргарлик, хабардорлик ва малака даражасини, бошқача айтганда, профессионал савиясини сезиларли равишда оширишга ёрдам беради. Мисол тариқасида, ўтган йили фракциямиз аъзолари томонидан "Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги ҳамда "Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 144-моддаси ва Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 43-моддасига ўзгартишлар киритиш ҳақида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунлари лойиҳаларини такомиллаштириш жараёнида халқаро экспертлар ва кенг жамоатчилик иштирокидаги муҳокамалар яхши самара берганини алоҳида эътироф этиш лозим.

"Milliy tiklanish" мухбири Мухтарама КОМИЛОВА суҳбатлашди

Маънавият

© Кеча ва бугун: ўзликка назар

Жаҳолатга қарши маърифат

ёхуд миллат маънавиятига тоза руҳ бағишлаган хур экинлар

Дунёда глобаллашув жараёни кечаятган ҳозирги шароитда ёшларимизни Ватанга муҳаббат, юртга садоқат, миллий қадрият ва анъаналаримизга ҳурмат руҳида тарбиялашнинг сифат ва самарадорлигини ошириш долзарб вазифалар сирасига киради. Ривожланган давлатлар қаторидан муносиб ўрин эгаллаш, ҳеч кимдан кам бўлмаган баркамол фарзандларни вояга етказиш, эркин ва фаровон ҳаётни барпо этишга ишти-
лаётган эканмиз, буларнинг барчаси маънавият билан чамбар-
час боғлиқ. Зеро, тарихий хотирани тиклаш, мозийга қайтиб
иш кўриш, кеча ва бугун ҳақида муҳим хулосаларга келиш
ўзимизга хос ва мос бўлган тараққиёт йўлимиздан огишмай,
дадил қадам ташлашнинг муҳим омили ва қафолатидир.

Дарҳақиқат, тарихий, маданий ва интеллектуал меросимизни ўрганиб, эришилган билимларни чуқур ўзлашти-
тирмадан туриб на илм-фанда, на бошқа соҳаларда янги, янада юксак
марраларни забт этиб бўлмайди. Шу маънода, бугунги кунда ёшлар
Навоийни қанчалик ўқиб-ўрганмоқда,
айни кунларда таълим муассас-
саларида давом этаётган "Навоий
кунлари"да уларнинг иштирокини
қандай баҳолаш мумкин?

Тез-тез таълим муассасала-
рига бориб, ёшлар билан мулоқот-
да бўлиб тураман, — дейди Сўйима
Ғаниева. — Ҳар гал улар билан уч-
рашганимда кўнглим юксалади,
дил-
лим кўнади. Уларнинг интилиши,
иштиёқи кўриб айтишим мумкин-
ки, миллатимизда етук авлодлар
вояга етгач, ёшларнинг нигоҳи,
тафаккурида аждодларимизнинг
буюк меросига муҳаббат қўяйиб
бормоқда. Кун кеча бир коллежда
"Навоий кунлари"да қатнашдим.

Коллеж талабаси Гулираёно Илхо-
мованинг Навоийнинг бир рубойи-
сини маъноли ўқиши, шарҳлаши-
дан хайратга тушдим. Хайратла-
нарлиси, талаба қиз "Навоий шу
тўрт қатор рубойининг ўзи билан
ҳам жаҳон адабиёти тарихида ўчмас
из қолдиришга ҳақли эди" дея
кўнглимдаги гапни айтди. Демак,
ёшларимиз Навоийга чуқур таҳлил
билан, маънолар маҳзанини излаб
мувожаат қилишмоқда. Униб-ўсиб
келаётган ёш авлодни миллий ва
умуминсоний қадриятлар руҳида
тарбиялашга етарлича даражада
аҳамият қаратиб, ҳар томонлама
уйғун ривожланган, мустақил фикр-
лайдиган, ўз қараш ва ёндашуви-
га бўлган, Навоий орзу қилган ко-
мил шахсни камол топтиришга ало-
ҳида эътибор берилаётгани, албат-
та, ўз самарасини беради.

Президентимиз Олий Мажлис
Қонунчилик палатасининг биринчи
йўналишидаги нутқида биз учун
олис тарих бўлган Амир Тему-
р, Мирзо Улуғбек даври ҳақида қанча
ки-
тоблар ёзилганлиги ва ёзилиши
кераклигини таъкидлади. Айни
пайтда биз бошимиздан кечирган
кечаги кун, яқин тарихимизда рўй
берган мана шундай фожияли во-
қеаларни ҳам бугунги ва келажак
авлодларимизнинг онгу шуурига
етказиш ҳақида ҳам бош қотири-
шимиз зарур. Униб-ўсиб келаётган
ёшларимизни тарих сабоқлари бил-
лан, тарих ҳақиқати билан қурол-
лантириш лозим.

Бугунги шиддатли замонда чи-
накам маънавиятли ва маърифат-
ли одамгина инсон қадрини били-
ши, миллий ўзлигини англаши,
миллатимизга ёт "оммавий мада-
ния" унсурларидан ҳимояланиши
мумкин бўлади. Бу борада Ўзе-
бекистон "Миллий тикланиш" демок-
ратик партияси илгари сураётган
"Юксак маънавият — енгилмас куч"
ғояси мустаҳкам асос бўлиб хиз-
мат қилади. Партия сайловоти
Платформасида белгиланган
Ўзбекистон тарихининг кенг
милқеда изчил ўрганилишини таъ-
минлаш, бу борада ҳолислик та-
моийилларига амал қилиш, шонли
тарихимизга баҳо беришда бирёқ-
лама ёндашувларга, ноҳолислик-
ка йўл қўймайлик, Ўзбекистон та-
рихини бузиб, сохталаштириб тал-
қин этишларга нисбатан қарши
кураш олиб бориш, кенг халқро
жамоатчилик диққат-эътиборига
юртимиз тарихий ўтмишига доир
ҳаққоний ҳақиқатларни етказиш
каби вазифалар миллий гуруҳ ва
кадр-қиммат тўйғусининг қарор то-
пишига замин яратади. Зеро, бун-
дай бебаҳо хазинани кўз қорачи-
гидек асраб-авайлаш, аждодла-
римизга муносиб ворис бўлиш,
илм-фан ривожига ҳисса қўиш
орқали Ватанимизни янада тарақ-
қий эттириш бизнинг фарзандлик
бурчимиздир.

Умида УЗОКОВА,
"Milliy tiklanish" мухбири

© Мулоҳаза

Китоб ўқиган инсоннинг қалби
маънавий гўзалликка ошно бўлиб
яшайди. Айниқса, бугунги XXI
асрда фан ва техника тараққиёт-
ти қанчалик ривож топмасин,
китобга бўлган эҳтиёж қайи-
ни йўқ. Юртимизда юксак маъ-
навиятли ва интеллектуал
салоҳиятли авлодни камолга
етказиш, уларнинг қалбида юртга
садоқат, миллий ва умуминсоний
ғояларга ҳурмат-эҳтиром туйғу-
ларини кучайтириш борасида кенг
кўламли ислохотлар амалга
оширилаётган. Ушбу жараёнда
маънавий-маърифий соҳага
қатта эътибор қаратиб
келинаётгани китоб дўконлари ва
кўпхона ишини такомиллаш-
тириш, матбаа-ноширлик
фаолиятини ривожлантириш
борасида улкан ишлар амалга
оширилишига кенг йўл очмоқда.

Буни мамлакатимизда бўлиб ўтадиган
китоб байрамларида ҳамда юртимиз на-
шриётларининг чет давлатлардаги халқро
китоб ярмаркаларида энг илғор матбаа-
чилик талабларига мос турли-туман китоб-
лари билан қатнашиб келаётгани ҳам
фикримизни яққол тасдиқлайди.

Пойтахтимиздаги китоб дўконлари рас-
таларини безатиб турган, замонавий полиг-
рафия андозаларига мос, турли жанрларда-
ги, айниқса, ёшлар маънавиятини юксалти-
ришга хизмат қиладиган китобларни кўриб,
кўз қўнади. Китобларнинг нархи асар
ҳажми, сифати ва мазмунига қараб бел-
ланган: ўртача 6000-16000 сўмга яқин китоб
сотиб олиш мумкин. Бу матбаа-ноширлик
фаолиятида рақобат ортиб бораётганидан
далолат. Қолаверса, нархлар ҳам китобхона-
ларга ортқича қийинчилик туғдирмайди.
Китоб харид қилаётган одамларни кузата
туриб, хариддорларнинг ақсари янги катта
ёшлар ва маълум бир соҳа вакиллари
иборатлигини кўриш мумкин. Лекин, ёшлар,
айниқса, мактаб ёшидаги ўқувчилар кам...

ЁШЛАР НЕГА ИНТЕРНЕТНИ АФЗАЛ КЎРМОҚДА?

Юртимизнинг бошқа ҳудудларидаги ки-
тоб дўконлари ва уларга бўлган талаб
борасидаги қисқа кузатувларимиз, айтил-
ган фикр-мулоҳазалар шу саволни юзага
келтиради.

— Фарғона шаҳрида китоб дўконлари
кўп, улар соҳалар йўналиши бўйича фаоли-
ят юритади, — дейди фарғоналик коллеж
ўқитувчиси Дилором Аҳмедова. — Бирок
туманлардаги китоб дўконлари кўча юзида
эмас. Устига-устак янги китоблар кеч етиб
келади. Яқинда Қува марказида китоб дўко-
ни фаолият юрита бошлаганди, лекин нима
бўлди-ю орадан кўп ўтмай жавондаги китоб-
лар ўрнини озиқ-овқат маҳсулотлари эгал-
лади. Сабабини сураганимизда харидор-
ларнинг китобларга бўлган эҳтиёжи нисба-
тан қамилгини айтишди.

— Вилотимиз марказида китоб дўкон-
лари бор. Бирок, истаган китобнинг топа
олмайсан, — дейди сурхондарёлик Умида
Суюнова. — Туман марказларида эса китоб
дўконлари ҳаминқадар. Баъзан чеккароқ
ҳудудларда китоб дўқони топилаётди-ю,
лекин қаерга қарама ҳар қадамда интер-
нет-кафе учраганича-учраган. Бу билан ин-
тернет ёмон демокчи эмасман, аммо китоб
дўконлари ҳам бўлиши керак-да. Ахир ки-
тоб дўконларига ҳам ёшларни интернет-
кафедек жалб эта олсак, уларда китобга
бўлган меҳр янада ортиси аниқ.

— Бугунги кунда ақсариёт ёшларимиз
китоб ўрнига замонавий ахборот техноло-

© Тараққиёт

Замонавий педагогик технологиялар

давр талаби

Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурида таъ-
лимни замонавий педагогик ҳақида ахборот техно-
логиялари асосида ташкил этишга алоҳида эътибор
қаратишган. Педагогик технология марказида
таълим жараёни, унинг ҳам субъекти, ҳам объекти
ҳисобланган ўқитувчи ва ўқувчи туради. Бу икки
шахснинг ҳамкорлиги, ўзаро мулоқот, бир-бирига
кўрсатадиган таъсири замон ва миллий талаблар
асосида ташкил топиши лозим.

Бунинг учун, биринчи навбат-
да, ўқитувчи таълим-тарбия
жараёнида қўйилган талаблар,
таълимни ташкил этиш ва бош-
қариш тамойиллари, ўқувчини
ақлий ва жисмоний жиҳатдан
ривожлантириш усуллари, унинг
фаолиятини тўғри ташкил этиш,
ўқув муассасасида ижодий му-
ҳитни яратиш, талаба
фаолиятини аниқ ва тўғри баҳо-
лаш методлари билан таъмин-
ланган бўлиши керак.

Шарқона маънавий-ахлоқий
қадриятларимиз — юксак ма-
даният сарчашмаси ҳисобла-
нади. Бугунги кунда ёш авлод-
ни шарқона одоб-ахлоқ, мил-
лий қадрият, урф-одат ва анъ-
аналаримиз асосида тарбия-
лаш муҳим аҳамият касб этади.
Бозор иқтисодиёти шароитида

юртимизга хорижий мамлакат-
лардан сармоялар билан бирга
замонавий технология ва бош-
қарув усуллари ҳам кириб кел-
моқда. Айниқса, замонавий пе-
дагогика технологиялари таъ-
лим тизими мазмун ва сифа-
тини оширишда муҳим ўрин ту-
таётгани сир эмас.

"Технология" атамаси юнонча
"techno" ва "logos" сўзларидан
таркиб топган бўлиб, "хунар ёки
фанни ўрганиш" деган маънони
англайди. Атама техник тарақ-
қийёт мазмунини ифодалашга хиз-
мат қилувчи тушунча сифатида
илк бор 1872 йилда муомалага
киритилган. Мазкур тушунча бу-
гунги кунда мазмун ва моҳиятига
қўра турли фан ва соҳаларда ҳам
кенг қўлланилмоқда.

Педагогик технология тушун-

часига дастлаб ўқув жараёни-
ни техник воситалар ёрдамида
амалга ошириш сифатида

қаралган. Утган асрнинг 70-йил-
ларига келиб педагогик ада-
биётларда бу тушунча моҳияти
тамоман янгича талқин этила
бошланди. Япон олими Сака-
мото педагогик технология ту-
шунчасига "ўқув технологияла-
ри — ўқув жараёнининг сама-
радорлигини таъминловчи йўл-
йўриқлар билан боғлиқ билим-
лар мажмуасидир" дея янги
таъриф берди.

Айтиш жоизки, илмий-техни-
кавий тараққиёт жадаллашуви
жараёнида педагогик техноло-
гия мустақил фанга айланди. Ҳар
бир мустақил фан ўз моҳиятига
қўра, унинг назарий асосларини
ташкил этувчи тамойилларга эга
бўлади. Педагогик технология
мақсади, вазифаси, таркиби ва
мазмунига қўра, илмийлик, лойи-
ҳалаш, тизимлилик, йўналтирил-
ганлик, фаолиятли ёндашув, бош-
қариш усуллари, таълувчанлик,
нативажийлик, қайта такрорла-
нувчанлик, тежамиллик каби та-
моийилларга асосланади. Педа-
гогик технология тамойиллари-
да педагогик ва технологик фан-
ларнинг ютуқлари мужассамлаш-
ган. Педагогик технология кўри-

нишидаги мазкур тамойиллар
мажмуаси ўзининг аниқлиги, ис-
бот талаб қилмаслиги, амалий-
лиги тўғрисидаги таълимотлар
кадрлар тайёрлашда аjoyиб на-
тижаларни беради. Унинг сама-
раси замонавий раҳбар ва кадр-
лар ўртасидаги мулоқотда янада
яққолроқ кўзга ташланади. Зеро,
мутахассислар билан тенг ёки
баравар муносабатда бўлишни
истаган раҳбар гуманитар би-
лимлар, ҳуқуқ, химия, юридик
нормалар, психологиянинг сўнги
ютуқлари ва бошқа зарур маълу-
мотлар билан қуролланган бўли-
ши лозим.

Инсон қалбини англаш, гу-
манитар билимлар, адабиёт ва
санъат ҳақидаги тушунчалар ҳеч
қандай ўз-ўзидан пайдо бўлиб
қолмайди. Модомики шундай
экан, бу ишни кадрлар тайёр-
лаш тизимидаги билим мас-
канлари изчиллик билан олиб
боришлари лозим бўлади. Ўз
мутахассислигидан ташқари
гуманитар соҳаларда ҳам му-
айян билим ва тушунчага эга
бўлган киши ҳар жиҳатдан етук
раҳбар бўлиб етишади.

Жаҳонгир САФОЕВ,
Тошкент темир йўл
муҳандислари
институтини талабаси

Ўзгача сурат.

Китобдан яхшироқ дўст бўлмас

гиялари, хусусан, интернет тармоғидан
фойдаланишни маъқул кўришади, — дейди
самарқандлик журналист Фарход Нор-
бутаев. — Уларнинг фикрлаш доираси ин-
тернет орқали кенгайиб бораётганини
ҳозирча кўрмадим. Оддийгина интернет
тармоғидан фойдаланадиган ёшлар бир
вақтнинг ўзида бир неча манбалардан ах-
борот олиши мумкин, бироқ уни англаш,
мағзини қақишга компьютер имкон бер-
майди-да. Мисол учун яқинларим менга
Дейл Карнеги тавсиялари ва бир машҳур
ёзувчи ҳикояларини ўқишни маслаҳат бе-
ришди. Аввалига кўпчилик қатори интер-
нетдан уларни топиб ўқидим. Аммо деярли
ҳеч нима тушунмадим. Бирок, оз фурсатдан
сўнг уларни китоб ҳолида ўқиганимда кўп
нарсани англаб етдим. Шу сабабли ҳам
ёшларнинг ахборот олиш ва ўқиб изланиш-
ларида энг асосий восита сифатида китоб-
ни айтган бўлардим.

Дунё халқларининг ахборот бозори —
интернетда келтирилаётган маълумотлар
нинг ранг-баранг ва қўпчилигидан бош қота-
ди. Уларнинг қай бири тўғри, қай бири
нотўғри эканини ажратиб олиш мушкул.

Модомики шундай экан, ўқув масканла-
ри, мактаб, коллеж ва институтларда айрим
ўқитувчиларнинг мана бу мавзунинг интернет
орқали топасиз, дей "маслаҳат" беришини
қандай баҳолаш мумкин? Бунинг оқибатида
ёшларимизнинг китобга бўлган эътибори
сусайиб кетмайдими? Ёшларнинг китобга
бўлган муносабатини яхшилаш ўрнига
ўқитувчилар ахборот олиш манбаси сифа-
тида интернет нашрлари эмас, аксинча,
китобларни тавсия қилиши, ёзилаётган тур-
ли хил реферат, курс иши ва дипломлар-
нинг асосий манбаси сифатида аниқ бир
китобни кўрсатишса, уларнинг китобга
бўлган қизиқишларини янада орттириш
мумкин, назаримда.

Айни пайтда интернет-кафеларнинг энг
кўп ташриф буюрувчилари мактаб ўқувчи-
лари эканлиги кишини ўйлантирмай қўймайди.
Тармоқда болалар аслида нималар билан
шугулланаётганини кўрсангиз эди... Бу ерга
келган ақсариёт ёшлар вақтини реферат
ёзиш эмас, аксинча, жангари сахналар,
беҳаё тасвирилар, бошқа ранг-баранг ва
жозибадор веб-саҳифаларни томоша қилиш
билан ўтказиб ўтганига гувоҳ бўласиз.

Шу боис инсон қалби ва онгани эгаллаш-
га қаратилган ахборот хуружлари авж ол-
ган, барча жаҳаларда глобаллашув суръ-

атлари тезлашган бугунги даврда ёшлар-
нинг илму-маърифат, билимлар манбаи —
китобларга нисбатан меҳру-муҳаббатини
ошириш, мутолаа маданиятини юксалтириш
долзарб аҳамиятга эга.

БАРЧА БИРДЕК МАСЪУЛ

Мақолаимиз бошида юртимизда ўтказиб
келинаётган китоб байрамлари ҳақида
тўхталган эдик. Бу бежиз эмас, албатта.
Журналист сифатида кузатув олиб борга-
нимизда аҳоли мазкур тадбирни айнан ис-
тироҳат боғларида ташкил этилгани айни
муддао бўлганини, ота-оналар фарзандла-
ри билан сайр қилиш баробарида турли
китоблар олиб наشريётлар билан ҳамкорлик-
да китоб дўконлари ҳам очиллари мумкин.
Бу борада юртимизда барча шарт-шароит
яратилган, фақат иштиёқ ва эътибор керак.

Оқоридаги фикрларга эътибор қаратган
ҳолда ёшларнинг китобга бўлган меҳрини
кучайтириш учун мактаб, коллеж, олий ўқув
юрти ҳамда маҳалалар наشريётлар билан
ҳамкорликда китоблар тарғиботини янада
кенгайтиришлари талаб этилади. Бу масала
ҳар жиҳатдан Ўзбекистон "Миллий тикла-
ниш" демократик партияси мақсад-вазифа-
ларига ҳамохан ва уйғун. Партия сайловол-
ди Платформасида камол топиб келаётган
авлодни, биринчи навбатда, китобга муҳаб-
бат ва ҳурмат-эҳтиром руҳида тарбиялаш,
уларда матбаачилик маҳсулотларига қизи-
қишни кучайтириш, Ўзбекистон тарихи, маъ-
навий-маданий меросига доир адабиётлар-
ни нашр этиш билан шугулланаётган муал-
лифлар, босмаҳоналар, наشريётларни иқти-
содий жиҳатдан рағбатлантириш, уларга
солиқ ва бошқа тўловлар бўйича имтиёзлар
бериш, бу йўналишда ижодий ташкилотлар,
наشريётлар ва таълим муассасалари ўрта-
сидаги алоқаларни янада мустаҳкамлашга
қўмаклашиш партиянинг муҳим вазифа-
ларидан бири сифатида белгиланган.

Зеро, китоб — қучли тарбия воситаси
ҳамдир.

Дилфуза РЎЗИЕВА,
"Milliy tiklanish" мухбири

• **Тиббий хизмат**

Соғлом авлод камолоти йўлида

Ў.А. олаган сурат.

Халқимиз саломатлигини мустаҳкамлаш, юрти-мизда маънан етук ва жисмонан соғлом ёшларни камол топтириш масаласига давлатимиз сиёсати-нинг устувор йўналишларидан бири сифатида қаралмоқда. Бугун мамлакатимизнинг тиббиёт муассасалари энг мукамал ва замонавий тиббиёт воситалари билан жиҳозлангани аҳолига хизмат кўрсатиш сифатини янада оширди.

Соғлиқни сақлаш тизимида олиб борилаётган кенг қўламли ислохотлар туфайли шаҳару қишлоқларимизда замонавий тиббиёт масканлари, қишлоқ врачлик пунктлари қўрилиб, мавжудлари қайта реконструкция қилинаётир.

— Худудларда соҳа ходим-лари яратиб берилган имко-ниялар туфайли аҳолига кўрсатилаётган тиббий хизмат сифати кундан кун яхшилан-моқда, — дейди Миришкор ту-ман шифохонаси бош шифоко-

ри Бекмурод Мамедов. — Ши-фохонамиз 135 ўринга мўлжал-ланган. Тез ва шошилинч тиб-бий ёрдам, жарроҳлик, туғруқ, болалар, юкумли ва оғир ка-салликлар бўлимлари ҳамда марказий шифохонамиз 16 минг нафарга яқин туман аҳоли-сига сифатли тиббий хизмат кўрсатиб келаяпти.

Бундан ташқари, портатив рентген, сунъий ўпка вентилизация-си, ультратовуш текшируви, электрокардиомонитор, кар-диомонитор, анестезиологик ва пулсаксиметр аппаратлари хас-талика аниқ ташхис қўйиш ва беморни самарали муолажа

усуллари ёрдамида даволаш имконини бермоқда.

Дарҳақиқат, мамлакатимизда репродуктив саломатлик билан боғлиқ муаммоларнинг олдини олиш, аҳолининг тиббий мада-ниятини ошириш устувор вазифага айланди. Бу жараёнда жа-миятнинг бошланғич бўғини бўлган оиланинг ҳуқуқий асос-лари тобора мустаҳкамланмоқ-да. Зеро, жисмонан ва маънан соғлом авлодни тарбиялашда оиланинг ўрни бекиёсдир.

Туман аҳолиси орасида туғиш ёшидаги хотин-қизлар уч ярим минг, болалар тўрт ярим минг-дан зиёдроқни (шундан 2448 ўқувчи) ташкил этади. Шу боис, худудда репродуктив, она ва бола саломатлигини мустаҳкамлаш, соғлом бола туғилиши, жисмо-ний ва маънавий баркамол ав-лодни вояга етказиш борасида-ги ишларни янада кучайтириш ва самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари кўриломоқда. Ўтган йили тиббий кўрикдан ўтган лозим бўлган 3606 нафар хотин-қиздан 3601 нафари тиб-бий текширувдан ўтказилди. Шундан 1810 нафари амбула-тор, 544 нафари стационар ша-роитда соғломлаштирилди.

Юрт ёшлари бизнинг келажак-гимиз. Хар бир ота-она фарзан-дини соғлом ва баркамол бўлиб вояга етишини истайди. Бироқ, қарс икки қўлдан чиқади, деган-ларидек, соғлом авлодни вояга етказиш нафақат шифокорлар, балки барчамизнинг инсоний бурчимиз. Зеро, саломатлиқнинг муҳим омилларидан бири соғлом турмуш тарзига амал қилишдир.

Шерзод ҚУРБОНОВ,
“Milliy tiklanish” мухбири

• **Давра суҳбати**

Тошкент вилояти Ички ишлар Бош бошқармаси ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш бўлими, Урта махсус, касб-хунар таълими бошқармаси ҳамкорлигида Тошкент давлат аграр университети қошидаги Қўрай академик лицейида давра суҳбати бўлиб ўтди. Тадбир ёшлар орасида гиёҳвандлик воситаларини тарқалишига қарши кураш ойлиги доирасида ўтказилди.

Иллатдан огоҳ этиб

Тадбирда мамлакатимизда навқирон авлодни ҳеч қимдан кам бўлмаган инсон-лар этиб тарбиялаш, уларга пухта билим бериш, ибратли миллий анъана ва қадри-ятларимизга садоқат руҳида камол топти-риш масаласи давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишларидан бири экани таъ-кидланди. Ёшларнинг ҳуқуқ ва эркинлик-ларини таъминлаш мақсадида бир қатор халқаро конвенциялар ратификация қили-ниб, ўндан ортиқ қонунлар қабул қилинган-ни қайд этилди.

— Мамлакатимиздаги барча ҳуқуқни му-ҳофаза қилиш идоралари каби Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги тизи-мида ҳам ёш авлодни улуғ аждодларимизга муносиб ворислар этиб тарбиялаш бора-сида муайян ишлар амалга оширилмоқда, — дейди Тошкент вилояти Ички ишлар бош

бошқармаси ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш бўлими бошлиғи, капитан Шавкат Файзиев. — Бошқармамиз томонидан вояга етмаган ёшларни билиб-билмай турли жи-ноий гуруҳларга қўшилиб қолиши ва жиноят содир этишининг олдини олиш борасида мунтазам профилактика ишлари олиб бо-риломоқда. Бугунги тадбирнинг бевосита ёшлар ўртасида ўтказилиши айни мудида. Чунки тадбирда ёшлар ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш, гиёҳвандлик воситаларининг тарқалиши ва ҳуқуқбузар-ликлар содир этилишига йўл қўймаслик, уларни назоратсиз ва қаровсиз қолдириш оқибатида турли ҳуқуқбузарликларнинг кели-б чиқиш сабаб ва оқибатлари аниқ да-лиллал асосида кўрсатиб ўтилди.

Давра суҳбатига сўзга чиққан соҳа мута-хассислари томонидан ёшларимизни кела-

жақда юртимиз шаънини муносиб ҳимоя қила-диган, маънан етук ва жисмонан соғлом ин-сонлар бўлиб вояга етишлари учун турли ёт-ғоя ва иллатлар таъсиридан асраш, миллий ғоя ва қадриятларимиз тарғиботи қўламини кенгайтириш лозимлиги таъкидлаб ўтилди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексида гиёҳвандлик воситала-ри ёки психотроп моддаларнинг ноқонуний айланиши билан боғлиқ жиноятлар учун жавобгарлик назарда тутилгани, наркотик моддаларни истеъмол қилишнинг зарари, гиёҳвандликка қарши кураш тўғрисида ба-тафсил маълумот берилди. Шунингдек, ушбу мавзуга бағишланган ҳужжатли фильм на-мойиш этилди. Ўқувчи-ёшларни қизиқтир-ган саволларга жавоб қайтарилди.

Дилфуза РЎЗИЕВА,
“Milliy tiklanish” мухбири

• **Солиқ янгиликлари**

Имтиёзлар самарадорлиги ошмоқда

Мамлакатимизда иқтисодиётни барқарор ривож-лантириш мақсадида солиқларнинг рабтанлантирувчи ролини оширишга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Солиқ қонунчилигига 2015 йилдан киритилган ўзгариш ва қўшимчалар аввалги йиллар-даги каби тадбиркорлик субъектлари ва аҳолига солиқ юкини янада камайитириш, шу-нингдек солиқ солиш механиз-мини соддалаштиришга қаратил-ган. Жумладан, Ўзбекистон Республикасининг 2014 йил 4 декабрдаги «Солиқ ва бюджет сиёсатининг 2015 йилга мўлжал-ланган асосий йўналишлари қабул қилинганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республика-сининг айрим қонун ҳужжатла-рига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги Қонуни-га мувофиқ бир қатор ҳуқуқий ҳужжатларга ўзгариш ва қўшимчалар киритилди.

Хусусан, «Тадбиркорлик фао-лияти эркинлигининг кафолат-лари тўғрисида»ги қонуннинг 5-моддасига киритилган ўзгар-тиришларга кўра, микрофирма ва кичик корхоналар томонидан

касб-хунар коллежлари, акаде-мик лицейлар ва олий таълим муассасалари битирувчилари ҳисобига банд ходимларнинг ўртача йиллик сонининг белги-ланган меъёрини 20 фоиздан 50 фоизга ошириш мумкинлиги белгиланган бўлибди. Бунда микрофирма ва кичик корхоналар учун қонун ҳужжатларида назар-да тутилган имтиёзлар, пре-ференциялар, кафолатлар ва ҳуқуқлардан фойдаланиш имко-нияти сақланиб қолинади. Касб-хунар коллежлари, академик лицейлар ва олий таълим муас-сасаларининг битирувчилари ўқишни тугаллаган кундан бош-лаб уч йилгача муддатда ишга қабул қилинган бўлиши белги-лаб қўйилган.

Шунингдек, кичик корхона уйда ишлаётган фуқаролар (ка-саначилар) билан меҳнат шарт-номалари тўзган тақдирда, банд бўлган ходимларнинг белгилан-ган ўртача йиллик сони кўпи би-

лан 30 фоизга оширилиши мум-кинлиги кўрсатиб ўтилган.

Яна бир муҳим янгилик касб-хунар коллежлари битирувчилар-ининг тадбиркорлик фаолияти-ни амалга ошириш учун қўшимча имкониятлар яратилгани бўлди. Яъни, Солиқ кодексининг 375-моддасига киритилган ўзгариш-лар билан касб-хунар коллежлари битирувчилари коллежни тамомлагандан кейин ўн икки ой ичида яқка тар-тибдаги тадбиркор сифатида давлат рўйхатидан ўтган тақдир-да, шу санадан эътиборан қатъ-ий белгиланган солиқни тўлаш-дан олти ой муддатга озод этила-ди. Яқка тартибдаги тадбиркор сифатида давлат рўйхатидан ўтилган пайтдан бошлаб ўн икки ой ичида фаолият тугатилган тақ-дирда, қатъий белгиланган солиқ фаолият амалга оширилган бу-тун давр учун тўланади.

Қайд этиш лозимки, солиқ қонунчилигига киритилган бун-дай янгиликлар тадбиркорлик-ка ёшларни кенг жалб этиш ва уни муваффақиятли амалга оширган ҳолда барқарор ривож-ланишига катта имкониятлар яратиши шубҳасиз.

Юнусжон НАСИМЖОНОВ,
Тошкент шаҳар Давлат солиқ бошқармаси бошлиғи ўринбосари

• **Инсон ва табиат**

1971 йил 2 февралда сув ва ботқоқ ҳудудлар тўғрисидаги халқаро конвенция имзоланди. 1997 йилдан бошлаб ушбу сана жаҳон сув ва бот-қоқ ҳудудларни муҳофаза қилиш кўни сифатида кенг нишонлаб келинмоқ-да. Ушбу халқаро конвен-цияга 160 дан ортиқ мамлакат аъзо. 2001 йил 30 августда Ўзбекистон ҳам ушбу конвенция аъзоси бўлди. 2008 йил 20 октябрдан бошлаб Айдар-Арнасой кўллари тизими халқаро муҳофаза этила-диган кўллари мақомини олди.

Айдаркўл — танти табиат тўхфаси

— дейди Жиззах политехника институти доценти Равшан Ҳидоятлов. — Шунга қарамай, мавжуд қуш турлари йил сайин камайиб бораётгани ҳам куза-тилмоқда. Жумладан, 2000 йил-да 192 минг (37 тур), 2004 йил-да 32 минг (43 тур), 2007 йилда эса 24 минг (72 тур) қушлар ҳисобга олинган. Булар орасида умумбашарий хавф остида тур-ган, муҳофазага муҳтож бўлган қушлар ҳам анча. Жингалак са-қоқуш, оқбош ўрдак, ола қанотли ўрдак, қиронқора, узун қуйруқ сув бургути, тасқара, йўрга тува-лоқ шулар жумласидан. Шундан 13 турдаги қушлар халқаро, 24 тури эса Ўзбекистон «Қизил ки-тоб»га киритилган.

Мутахассисларнинг фикрича, қиш мавсумида қўлда илмий ту-ризмни ривожлантириш вилоят ижтимоий-иқтисодий, маданий ҳаёти учун низоҳатда истиқболли соҳа ҳисобланади. Боиси Ай-даркўл Марказий Осиёда қуш-ларнинг учиб ўтувчи йўлида жой-лашган бўлиб, натурастик мав-сумда юзлаб қушлар бу ерга қиш-лов учун учиб келади. Бу, ўз нав-батидан, жаҳон орнитологларининг ҳам қизиқишига сабаб бўли-ши мумкин.

Кўл балиқ овини хуш кўрувчи-лар учун ўзгача ҳузур бағишлай-ди. Айдаркўлнинг сувости дунё-си ранг-баранг ва ўзига хос. Бу ерда балиқнинг 22 тури мавжуд. Шундан 13 тури маҳаллий ҳисоб-ланади. Оқ амур, гамбузия, дўнгпешона каби балиқ турлари келтириб кўпайтирилган.

Экологик муаммолар кун сайи-ни ортиб бораётган бир пайтда табиатни муҳофаза қилиш, ун-даги биологик хилма-хиллиқни таъминлаш ва сақлаш бугуннинг долзарб муаммоларидан. Мам-лакатимизда бу борада қатор ишлар қилинмоқда. Жумладан, 2000 йилда Айдаркўл соҳилла-рига, яъни Қизилқум чули худуд-ларида хориждан келтирилган тождор лочинлар парвариш қилина бошланди. Лочинларнинг бир нечтаси махсус белгилар остида қўл атрофига қўйиб юбо-

рилди. Мутахассисларнинг ай-тишича, уларнинг сони ҳозирги кунда 40-50 нафарга етиб қола-ди. Чўл ва ярим чўллар экоти-зимлари учун характерли бўлган бу қушлар Айдар-Арнасой кўлла-ри экотизимлари, яъни қўл ат-рофи экотизимлари билан ҳам ўзаро уйғунликда парвариш қилинмоқда. Мазкур қушларни муҳофаза қилиш ва кўпайтириш мақсадида Айдар-Арнасой кўллари тизимида Арнасой орни-тология буюртмахонаси ташкил қилинган.

— Кўлнинг ўсимлик дунёси ҳам ўзига хос. Бу ерда дараклар-нинг 9 тури, шу жумладан, 26 бўта, 9 ярим бўта, 19 бўтача, 96 кўп йиллик ўтлар ҳамда 146 бир йиллик ўтлар (жами 300 хил ўсим-лик) тури рўйхатга олинган. Сув ўтларининг 25 тури аниқланган, улардан 13 хили диатом, 8 таси кўк-яшил, 4 таси яшил сув ўтла-рига мансуб саналади, — дейди вилоят табиатни муҳофаза қилиш кўмитаси мутахассиси Комил Қаршибоев. — Ушбу сув ўтлари-нинг 6 тури барча мавсумда кенг тарқалади. Кўлларида сув ўтлар-нинг мавсумий ўзгариши йил давомида ўзгариб турувчи таш-қи муҳит таъсирларига боғлиқ.

Айдар-Арнасой кўллари қир-ғоқларида турли хил кенгликка эга бўлган тўқайзорларнинг мав-жудлиги унга янада бетакор-лик, мафтункорлик, табиийлик бахш этади. Тўқайлар ташқи омиллар ҳисобига ўзгарувчи ҳусусиятга эга бўлиб, сув тош-қини йилларида улар сув остида қолиши ёки қўл чекинган пайт-ларда тўқай майдонларини қирғоқ томон силжишини кузатиш мум-кин. Тўқайзорда ўсадиган турон-фил, шумтол, жийда, юлғун, тол, оқ ва қора жингил, саксовул, шўражик, қамиш, янтоқ, ширин-иём, илончирмоқ, печак, жин-жақ, оқбош каби дарахт, бўта ва ўсимликларнинг аксарияти сув тошиб турлиши ва шўрланган шароитда ўсишга мослашган.

Худуднинг бой ўсимлик дунё-си, ранг-баранг ҳайвонот олами табиат шайдоларини бирдек ўзига мафтун этади. Сув бўйида мароқ-ли хордиқ чиқариш эса кўлнинг туристик имкониятлари истиқбол-ли эканлигини кўрсатади. Қола-верса, унинг муҳим таркибий қисми бўлган Тукзон кўли ўзининг шифобахш балчиғи билан маҳал-лий аҳоли эътиборини қозongan.

Бир сўз билан айтганда, Ай-даркўл танти табиатнинг бетак-рор тўхфасидир.

Дилноза ҲАЙИТОВА,
“Milliy tiklanish” мухбири

• **Қонун ва ижро**

Ёнғин хавфсизлиги учун барчамиз масъулмиз

Тошкент шаҳар ҳокимлигида «Давлат ҳокимияти ва бошқаруви орган-лари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида»ги қонун ижросини таъминлаш мақсадида шаҳар ИИББ Ёнғин хавфсизлиги бошқармаси вакиллари ишти-рокида матбуот анжумани бўлиб ўтди. Тадбир ёнғин хавфсизлигини таъминлаш масалаларига бағишланди.

Бугунги кунда Тошкент шаҳар ИИББ Ёнғин хавфсизлиги бошқармаси гарнизонида 11 ту-ман ёнғин хавфсизлиги бўлимлари мавжуд. Уларда 33 ҳарбийлаштирилган ёнғин хавфсиз-лиги қисми ва 13 отряд фаолият юритмоқда.

Мустиқлик йилларида соҳада амалга оширилган изчил ислохотлар натижасида ёнғин хавфсизлиги хизматининг моддий-техника базаси яхшиланди, тизимда меҳнат қилаётган кадрларнинг билими ва малакаси оширилди. Бу борада Вазирлар Маҳкама-сининг «Ўзбекистон Республикаси Ёнғин хавфсизлиги тизимини такомиллаштириш ҳақида»ги қарори муҳим дастуриламал бўлиб хизмат қилмоқда. 2009 йилнинг 30 сентяб-рида қабул қилинган «Ёнғин хавфсизлиги тўғрисида»ги қонун мамлакатимизда ёнғин хавфсизлигини таъминлашда ҳуқуқий, иқтисодий асосларини белгилаб бериб, бу борадаги муносабатларни тартибга солиш-да мустаҳкам асос вазифасини ўтамоқда.

Сўнгги йилларда соҳанинг моддий-тех-ник базаси янада мустаҳкамланди, замона-вий ёнғин ўчириш автомобиллари харид қилинди. Мисол учун, Жанубий Корея дав-латидан сотиб олинган «ERL-46» автонар-

вонлари ва «ЕАР» телескопик кўтаргичлар ёнғин ҳолатларини зудлик билан бартараф этишга хизмат қилмоқда. Япониянинг «Isuzi», Таиланднинг «Chase» компаниялари билан ҳамкорликда ишлаб чиқарилган сув сигими 2 ва 4 тонналик бўлган «Isuzi» автомобилла-рининг экспериментал нусхалари 2008-2009 йиллар давомида синовдан ўтказилди. Си-нов жараёнида ёнғин хавфсизлиги хизмати мутахассислари томонидан аниқланган кам-чиликлар бартараф қилиниб, уларнинг мам-лакатимиздаги «SamAuto» масъулияти чек-ланган жамиятида ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Ҳозирда бу автоуловлардан ёнғин-ларни ўчиришда кенг фойдаланилмоқда.

Бошқарма томонидан транспорт восита-лари оқибатида юзага келаётган ёнғинлар-нинг олдини олиш мақсадида пойтахтимиз-нинг гажум жойлари, жумладан, бозорлар ва Тошкент метрополитени худудларида янги автотураргоҳлар барпо этилди. Шаҳар мар-казлари, автомобилларга ёқилги қўйиш шо-ҳобчалари ён-атрофига ёнғин хавфсизлиги ҳақида маълумот берувчи, кишиларни огоҳ-ликка қорлайдиган баннер ва плакатлар жойлаштирилди. Шаҳримиздаги маҳалла

фуқаролар йиғинларида тушунтириш ишла-ри олиб борилди.

Матбуот анжуманида амалга оширилаёт-ган чора-тадбирларга қарамадан, олов бил-лан эҳтиётсиз муомалада бўлиш ҳолатлари ҳамон учраётгани таъкидланди.

— Содир бўлаётган ёнғинларнинг аксария-ти фуқароларнинг эҳтиётсизлиги натижасида юз бераётир, — дейди Тошкент шаҳар ИИББ Ёнғин хавфсизлиги бошқармаси бошлиғи ўрин-босари Суннатилла Мелибоев. — 2014 йили содир бўлган ёнғинларнинг асосий қисми олов-дан ҳамда носоз электр ускуналардан эҳтиёт-сизлик билан фойдаланиш оқибатида келиб чиққан. Шу боис шаҳримиздаги барча уй, ин-шоот ва муассасалар ёнғин хавфсизлиги қоида-ларига мос равишда, тегишли текширувлар асосида қўриланганди. Салбий ҳолатларнинг ол-дини олиш учун эса, барчамиз биргаликда ҳаракат қилишимиз, ташкилотлар, фуқаролар йиғинларида ёнғиннинг келиб чиқиш сабабла-ри, оқибатлари, унинг олдини олишга қаратил-ган тарғибот-ташвиқот ишларини янада куч-айтиришимиз зарур. Зеро, ёнғин хавфсизли-гини таъминлашда профилактика ва тушунти-риш ишлари муҳим омил бўлмоқда.

Йиғилишда ёнғин хавфсизлиги хизмати олдида турган долзарб вазифаларга ҳам алоҳида эътибор қаратилди.

Матбуот анжуманида журналистларни қизиқтирган саволларга атрофлича жавоб қайтарилди.

Умида УЗОҚОВА
“Milliy tiklanish” мухбири

Бизнинг шарҳ

Исроф эмас, иқтисод зарур

дунёда йилига қарийб тўрт миллиард тонна озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарилади, улардан 1,2-2 миллиард тоннаси истеъмол қилинмайди

тахминан 2-3 минг АҚШ доллари миқдоридида озиқ-овқат маҳсулотларидан воз кечмоқда. Бундай исрофгарчиликларнинг олдини олиш мақсадида Бостон шаҳри ўзига хос ташаббус билан чиққан. Озиқ-овқат маҳсулотларининг исроф қилинишига қарши курашиш мақсадида муддати ўтганига ҳали кўп вақт бўлмаган маҳсулотлар сотиладиган дўконлар очилмоқда. Маҳаллий тадбиркорларнинг бундай қарорга келишига қатор сабаблар бор. Баъзи маҳсулотлар, жумладан, жўхори чипслари, шоколад, тухум, йогурт, сут каби маҳсулотлар қадокларда кўрсатилганидан кўра кўпроқ сақланиши мумкин. Масалан, тухум беш градусдан паст бўлмаган ҳароратда беш ҳафтагача яхши сақланиши аниқланган.

Европа Иттифоқида уй ҳайвонларини озиқ-овқат маҳсулотлари билан озиқлантириш маъни этилгани боис, улар учун 5 миллион тонна маҳсул дон маҳсулотлари етиштиришга тўғри келмоқда. Дунёда бир миллиарддан зиёд одам қашшоқлик ва очарчиликдан азият чекаётган бир вақтда, бошқа бир минтақада ишлаб чиқарилаётган озиқ-овқат маҳсулотларининг деярли чорак қисми истеъмол қилинмай ташлаб юборилаётгани, албатта, ачинарли ҳолат.

Озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш бўйича ўтказилаётган халқаро эксперт тадқиқотлари жаҳонда ва унинг айрим минтақаларида ушбу муаммо билан боғлиқ мураккаб вазият юзга келаятганини кўрсатмоқда. Бугунги кунда мазкур муаммо жаҳон ҳамжамияти учун ўта долзарб ва жиддий таҳдидлар қаторига киририлмоқда. Масалан, мана бир неча йилдирки, Африка китъасида озиқ-овқат жиддий муаммо

лардан бирига айланмоқда. Катталиги жиҳатдан Осиёдан кейинги ўринда турувчи Африка китъасидаги аксарият давлатлар озиқ-овқатни четдан сотиб олади. Мутахассисларнинг фикрича, ҳарбий тўқнашувлар, ташқи қарздорликнинг оғир юки африкаликлар ҳаётини аянчли аҳволга солиб қўймоқда. Жаҳон савдо-сотиғининг атиги 2 фоизи Африка ҳиссасига тўғри келмоқда. Ички низолардан абгор бўлган биргина Гаитида нон нархи икки баробарга қимматлашган. Шунингдек, китъанинг айрим мамлакатлари аҳолиси тўйиб овқат емаслик, очарчилик ва сувсизлик муаммосидан азият чекмоқда. Ёки Сомалида юзга келаятган қурғоқчилик, ўзаро қарама-қаршиликлар, турли тартибсизликлар туфайли 12 миллион аҳоли инсонпарварлик ёрдамига муҳтож. Бу ерда йилига беш ёшгача бўлган болаларнинг қарийб 40 фоизи тўйиб овқатланмаслик оқибатида нобуд бўлмоқда.

БМТнинг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилоти маълумотларига қараганда, дунё ерларининг 25 фоизи қучли дегрэдацияга учраган. Бу келажақда айрим минтақаларда озиқ-овқат тақчиллиги билан боғлиқ муаммога дуч келинишидан дарак беради. 2050 йилда дунё миқёсида тобора ўсиб бораётган аҳолининг эҳтиёжини қондириш учун айти пайтагидан 70 фоиз кўп маҳсулот ишлаб чиқариш талаб этилади. Содда қилиб айтганда, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиши аҳоли сони ва эҳтиёждан ортда қолмоқда. Мутахассисларнинг фикрича, қишлоқ хўжалигида ердан нотўғри фойдаланилаётгани, иқлим ўзгаришлари, ер биоёқилги ишлаб чиқариш воситасига айланаётгани боис келажақда озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни эҳтиёжини қондирадиган даражага олиб чиқишнинг имкони йўқ. Жаҳон банки дунёда озиқ-овқат маҳсулотлари нархининг ошаётгани ривожланаётган мамлакатлардаги вазиятни мураккаблаштириши мумкинлиги, бу аввало, очарчилик ва сув тақчиллиги муаммосининг вужудга келиши билан боғлиқлигини қайд этмоқда.

Мухтасар айтганда, бугунги кунда дунёда юзга келаятган экологик муаммолар, шўрланиш оқибатида ерларнинг унмдорлиги пасаяётгани, аҳоли сонининг муттасил ошаётгани одамларда озиқ-овқат маҳсулотларини беҳуда исроф қилмаслик борасида онгли муносабатни шакллантиришни тақозо этмоқда.

Шахзод ҒАҒҒОРОВ,
"Milliy tiklanish" мухбири

- БМТнинг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилоти ҳамда Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти маълумотларига кўра, ҳозирги вақтда дунёда 840 миллиондан ортиқ киши, яъни деярли ҳар саккиз одамнинг бири тўйиб овқатланмаяпти.
- Сайёрамиз аҳолисининг 30 фоиздан зиёди тўлақонли равишда овқатланмаслик, энг асосий микроэлемент ва витаминлар етишмаслиги муаммосини бошдан кечирмоқда.
- Ана шундай сабаблар туфайли 160 миллиондан ортиқ бола бўйининг ўсиши, жисмоний ва интеллектуал ривожланишига доир камчиликлардан азият чекмоқда.
- Инсон саломатлиги, унинг узоқ ва баракали умр кечириши тўғри ва мутаносиб рақсон асосида овқатланишини таъминлаш билан чамбарчас боғлиқ. Мева ва сабзавотлар унинг энг муҳим таркибий қисми бўлиши лозим.
- Халқаро диетологларнинг тавсиясига кўра, инсон истеъмол қиладиган озиқ-овқатнинг камида 50 фоизини мева ва сабзавотлар ташкил этиши зарур.

ДУНЁДАН ДАРАКЛАР

Вирус кўринишидаги ўғрилар

Хакерлар гуруҳи икки йил мобайнида банклардан қарийб бир миллиард АҚШ доллари миқдорида пулни ўзлаштирган.

Маълумотларга кўра, "Carbanak" номини олган жиноий гуруҳ 30 дан ортиқ мамлакат банкларига зарар етказган. Боз устига кибержиноятчилар пулларни банк мижозлари ҳисоб рақамларидан эмас, тўғридан-тўғри молиявий муассаса ҳисобидан ечиб олган. Битта банкни ўмариш, яъни банк ходимларидан бирининг компьютерига вирус юбориш ҳамда пулларни ечиб олиш учун икки ойдан тўрт ойгача вақт керак бўлган. Ҳисоб-китобларга кўра, Россия, Хитой ва Украина фуқароларидан ташкил топган хакерлар гуруҳи ҳар бир "иш"дан сўнг 10 миллион АҚШ доллари-гача даромад қилишган.

Мигрантлар оқими

Сицилия қирғоқларида юздан ортиқ ноқонуний муҳожирлар қўлга олинган.

Полиция маълумотларига кўра, асосан Ливия фуқаролари бўлган 280 нафар ноқонуний мигрант Италиянинг Поццало портига юборилган. Ҳисоб-китобларга қараганда, икки кун мобайнида Италия қирғоқларида қарийб 700 нафар мигрант қўлга олинган.

Янги аэропорт режаси

Европа аэропортлари ўртасида рақобат кучаяди.

2017 йилда Германия пойтахтида Вилл Брэндат номли янги Берлин-Брэнденбург аэропорти очилади. Режага кўра, қурилиш ишлари 2016 йилнинг октябрь ойида якунига етиши режалаштирилган. Шундан сўнг ҳаво хизматлари 6 ой давомида тест-синовдан ўтказилади. Маълумотларга кўра, Берлин-Брэнденбург аэропорти бир йилда 25 миллион йўловчига хизмат кўрсатиш кутилмоқда. Бу Европадаги йирик аэропортлар учун жиддий рақобатни юзга келтиради. Янги аэроузел 1,47 минг гектар ҳудудда барпо этилмоқда.

Озон туйнуғи

Арктика китъасидан 1,7 баробарга катталашган.

Япониялик олимлар томонидан ўтказилган тадқиқотларга қараганда, Арктика стартофераси узра шаклланиб бораётган озон туйнуғи китъа майдонидан 1,7 баробарга катталашган. Мутахассисларнинг фикрича, Арктика устида озон қатламнинг емирилиши иқлим ўзгариши, яъни, ҳаво ҳароратининг кўтарилишига олиб келиши мумкин. Ҳисоб-китобларга қараганда, озон туйнуғи 2014 йилнинг августидан сентябрь ойининг охирига қадар анча фаоллашиб, ҳажми 23,4 миллион км² га етган. Олимларнинг айтишича, атмосферага чиқарилаётган фреон каби газларнинг қамайиши озон туйнуғининг тобора қисқаришига олиб келмоқда. Маълумки, озон туйнуғи фреон каби заҳарли газларнинг таъсири остида ҳар йили августдан декабрь ойигача шаклланади. Бу борада ҳозир ижобий ҳолат кузатилаётган бўлса-да, озон қатламини тиклаш суръати пастлигича қолмоқда.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди.

Рангин дунё

Шимолий Америкада жойлашган Канаданинг ғарбий қисми тоғли, шарқий қисми текислик, шимолий ва қисман шимолий-ғарбий соҳиллари пасттекисликлардан иборат. Пойтахти Оттава шаҳри. Майдони 9,984,670 квадрат километр. Аҳолиси 35 миллиондан зиёд.

Канада сайёрамаздаги кўҳна ва замонавий мамлакатлар сирасига қиради. Маҳобатли иншоотлари билан дунёга танилганга қарамай, Канаданинг фусункор табиати сайёҳларни доимо ўзига ром айлайди. Ер юзидида энг катта архипелаглардан бири Канада Арктикаси ороллари айнан шу давлат ҳудудида бўлиб, умумий майдони 1,3 миллион квадрат километрни ташкил қилади. Баффин ери (512 минг км²), Виктория (208 минг км²), Элсмир (200 минг км²) каби йирик ороллар, юзлаб дарёлар, Лаврентий қирлари, марказий ва буюк текисликлар, Кордильера ва Аппалачи тоғлари архипелагнинг диққатга сазовор жойлари ҳисобланади.

Ороллarning аксарияти бир пайтлар материкнинг ажралмас қисми эди. Улар геологик ўзгаришлар натижасида бир-биридан ажралиб қолган. Жанубий ва ғарбий ороллар табиати ма-

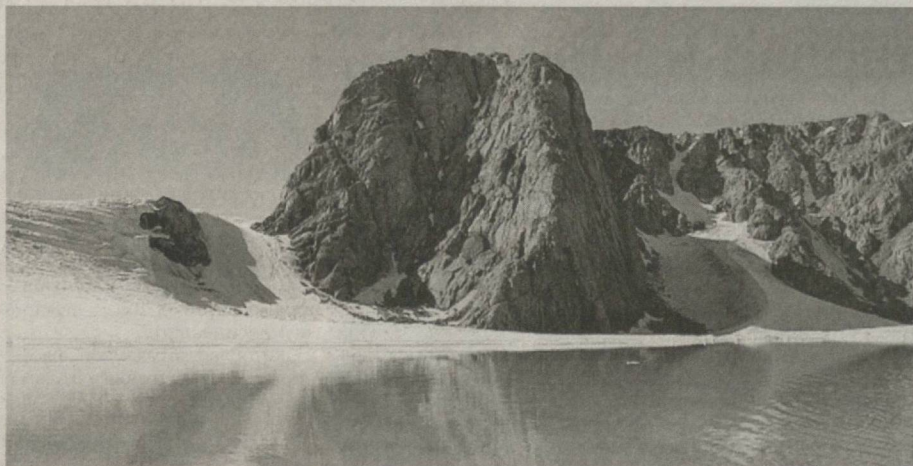
терикнинг шимолий, шимолий-шарқий оролларики эса Гренландиянинг шимолий қисмига ўхшаб кетади.

Архипелаг майдонининг анча катталиги ва ороллarning бир-бирига яқин жойлашгани боис, бу ердаги ҳаво тез-тез ўзгариб туради. Масалан, қишда ҳаво ҳарорати деярли шимолий кутбдигидек жуда паст бўлса, ёзда субарктик ҳаво ҳукм суради.

Канада Арктикаси ороллари ҳайвонот ва наботот оламига у қадар бой эмас. Ороллар ҳайвон турининг бойлигидан кўра, сонининг кўплиги билан ажралиб туради. Худуднинг минерал ресурслари яхши ўрганилмаган, улардан деярли фойдаланилмайди. Архипелагда кўнғир кўмир, лигнит, усов ва нефть конлари мавжуд.

Архипелаг таркибига кирувчи марказий текисликлардан қишлоқ хўжалигида гоята кенг фойдаланилади. Ерларнинг 90

Канада Арктикаси архипелаги

фоизидан ортиғи фермерларга қарашли бўлиб, турли хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштирилади. Мазкур текисликларнинг жанубий ва шарқий чегараларидаги паст тоғлар ландшафти одатий текисликлардан кескин фарқ қилади.

Катта текисликлар — Кордильера тоғларининг жуда кенг тоғ

олди платосидан иборат. Худуд иқлимнинг қурғоқчил ва континентал бўлиши Кордильера тоғлари билан боғлиқ. Иқлимдаги бу хусусият худуднинг табиат манзарасида ҳам яққол акс этади. Бу ердаги ўт-ўланлар ёзнинг ўртасига келиб батамом қуриб қолади. Кўпдан-кўп қумлоқ ороллари ўз ичига олган ҳудуд кам

сув ва лойка дарёлар, сертармок жарликлардан ҳам иборат. Кордильера тоғларидан оқиб тушадиган дарёлар водий ёки текисликларда чуқурлиги 150 метрга тенг жарлар, айрим платоларда эса пирамидасимон қояларни ҳосил қилган.

Лаврентий қирлари — бу худуд геологик тузилишига кўра бир-

Суви лойкалиги боис, кўпинча уни "Бигмада", яъни "катта ното-за дарё", деб ҳам аташади.

Аппалачи тоғлари Шимолий ва Жанубий Аппалачи вилоятларида жойлашган бўлиб, уларни Мохок-Гудзон, Гудзон-Гамплайн ботиқлари бир-биридан ажратиб туради. Шимолий Аппалачи тоғлари каледон даврига хос кристалли жинслардан таркиб топган. Улар унча баланд эмас. Музлар таъсирида ясси ҳолатга келган ва игна баргли ўрмонлардан иборат. Аппалачи тоғларида йилнинг барча фаслида иқлим ва ҳаво ҳарорати кескин ўзгариб туради. Шунга яраша ёнғинарчилик ҳам кўп. Аппалачи тоғлари ўрмонлари билан янада мафтункор кўринади. Бундай беғубор гўзаллиқни архипелагнинг деярли барча гўшаларида туйиш мумкин.

Зафар МУҲАММАД

Бокий мерос

Миллий меъморчилик санъати:

тарих ва замон уйғунлиги

Қадимда Регистон майдонидаги мактабларда ўзига хос эшиклар бўлган. Уларга катта ва кичик балдоқ осилган. Ташқаридан келган эркак киши катта балдоқни қоққан ва унга эркак киши эшик очган. Аёл киши кичик балдоқ қоқиши билан эшикка аёл киши қараган. Ушанда катта балдоқ қаттиқроқ, кичириги секинроқ тақиллаганига қараб кишининг келганини аниқлаш осон бўлган. Бу нафақат ўзига хос меъморчилик анъанаси, балки ўзбек халқининг маданияти ва қадриятидан ҳам яққол дарак беради. Аждодларимизнинг ақлу заковати билан қад кўтарган бинолар ҳам салобат, ҳам бетакрор меъморий ечимга эга. Уларнинг, айниқса, нақшларга уйғун хатматлик санъати билан туширилган қимматли битиклари бизгача етиб келган бебаҳо хазинадир.

Бугун Шарқ меъморчилиги санъатининг ҳақиқий мўъжизаси сифатида Самарқанд, Бухоро, Тошкент, Хива, Шахрисабз, Қарши, Термиз сингари дунёга маълум ва машҳур шаҳарларимизга кўрк бериб турган ўлмас тарихий обидалар миллий санъатимиз намуналаридир. Бундай бой ва бебаҳо меросга эга мамлакатлар дунёда кам. Айни пайтда ушбу ноёб меросга муносиб ворис бўлиш, уларни асраб-авайлаб, келгуси авлодларга безавол етказиш, миллий анъаналарни изчил давом эттириш ва ривожлантиришга ҳисса қўшиш барчамиздан катта масъулият талаб этади.

Кўргазма

Қўлёзма ва босма нашрлар намойиши

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонаси музейида буюк мутафаккир боболаримиз, адабиётимизнинг тенгсиз намоёндалари, миллатимизнинг гурури, шаъну шарафини дунёга тараннум қилган ўлмас сўз санъаткорлари Алишер Навоий ва Заҳриддин Муҳаммад Бобур таваллуд муносабати билан уларнинг ижоди, ҳаёти ва фаолиятига бағишланган асарлар кўргазмаси ташкил этилди.

Мамлакатимизда амалга оширилаётган маънавий-маърифий ислохотлар жараёнида ёшларни буюк аждодларимиз-

га муносиб инсонлар этиб қамолга етказишга алоҳида аҳамият қаратилаётир. Навоийнинг серқирра ижоди

инсониятни қомиллик, эл-юрт фаровонлиги йўлида фидойилликка ундаши, Бобурнинг дилбар газаллари муҳаббат, садоқат, инсонийлик каби мавзуларни қамраб олгани билан ғоят қадридлир.

Экспозицияда, асосан, XVIII аср ўрталари XX аср бошларида ҳаттотлар томонидан қўчирилган қўлёзмалар, тошбосма ва замонавий усулларда чоп этилган нодир тарихий адабиётлар намойиш қилинмоқда. Шунингдек, кўргазма-

салтиришга, ўзликини англашга асосий эътибор қаратилди. Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, ўзликини англаш тарихни билишдан бошланади. Тарихий хотираси бор инсон — иродали инсон.

Шу эзгу йўлда юртимизда муҳим ижтимоий-сиёсий ва маънавий аҳамиятга молик ноёб ва бетакрор ёдгорлик мажмуаларини барпо этишга қаратилган дастур ишлаб чиқилиб, изчил амалга оширилмоқда. Ёдгорлик мажмуаларини бунёд этиш, қайта қуриш ва таъмирлаш бора-бора юртимизда олиб борилаётган эзгу ишлар нафақат халқимиз, балки дунё жамоатчилигининг эътибор ва эътирофига ҳам сазовор бўлмоқда.

Президентимизнинг 2000 йил 26 апрелда қабул қилинган “Ўзбекистон Республикасида архитектура ва шаҳар қурилишини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармони эса мамлакатимиз меъморчилик санъатини янада ривожлантириш шаҳар марказларини белгилаш, капитал қурилишда иқтисодий ислохотларни қуқулаштириш, архитектура, лойиҳалаш ва қурилиш фаолияти даражаси ҳамда сифатини ошириш, вилоятлар, шаҳар ва қишлоқларда олиб борилаётган қурилиш-обodonлаштириш ишларини замонавий талаблар, миллий анъаналарга мос келадиган тарзда комплекс тараққий этиришини таъминлаш, бебаҳо меросимизни сақлаш ва келгуси авлодларга бус-бутун етказишда муҳим аҳамият касб этаётганини алоҳида қайд этиш зарур.

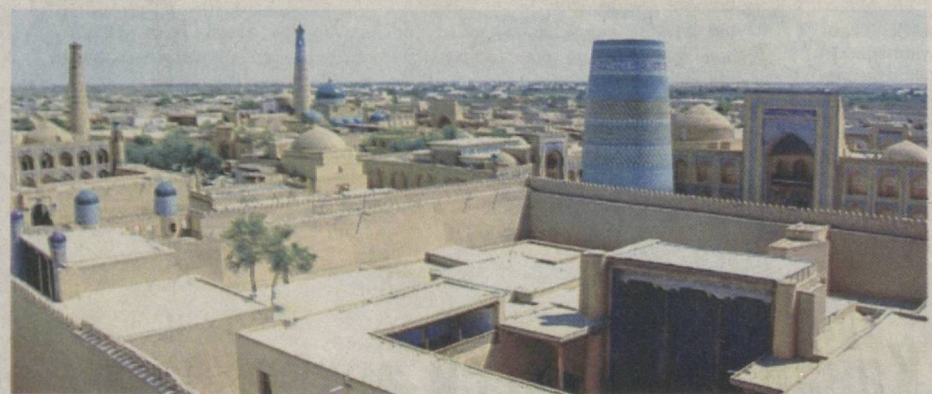
—Шу ўринда амакимдан айтишдан бир воқеани айтиб берсам, — дейди Наргиза Фуломова. — Мустақилликдан аввал у киши чет эллик меҳмонларни қадимий шаҳарларимизга айлантиргани олиб борган. Меҳмонлар ўша даврдаги мавжуд аҳволни кўриб амакимга сизлар шундай бебаҳо тарихий меросга эга халқ бўла туриб унинг қадрига етмас экансизлар, деганида у киши нима дейишини билмай қолган экан. Бугунги манзаралар умулман бошқача. Ўртимизга келган меҳмон ҳавас билан қарайди. Биз ҳам уларни фахру ифтихор билан кутиб олоқдамиз. Ўртимизнинг миллий меъморчилиги қадим тарихга эга. Буни мудом олиб бораётган илмий изланишларим чоғида ҳам қузатиб бормоқдаман. Хусусан, маҳобатли меъморчиликка хос усулларнинг акс эттирилишини Буюк ипак йўлидаги карвонсаройлар бе-

гида ҳам пайқаш мумкин. Шифт безагида бўртма нақш кўпроқ қўлланилган, нақшнинг асосий чизикларига қуюқ оқ модда (маҳаллий алебастр)нинг махсус бирикмаси суртилиб зарҳал билан қопланган. Бу теурийлар даврининг Самарқанд биноларида кенг тарқалган “қундал” бўрттирма безагининг ўзига хос эквиваленти. Айнан шундай қалин рельефнинг зарҳал нақши Марғилон ва Куванинг ўша даврдаги маҳобатли уйлари-нинг шифтидаги карнизларини бегаган. Бу бинолар бе-заги ноёб ҳисобланган. Ҳозир институтимиз талабаларига миллий меъморчилигимизнинг қадимий сирлари билан бирга замонавий усуллари ҳам ўргатиб келинмоқда.

Ўртимизнинг “Юксак маънавият — енгилмас куч” асариди: “Тарих ҳақиқати шуни кўрсатадики, томирида миллий гурур, Ватан ишқи жўш урган одаминга буюк ишларга қодир бўлади. Биз шундай маънавий муҳит яратишимиз керакки, юртимизнинг ҳар бир бурчагида, барча шаҳар ва қишлоқлари-миз қиёфасида Ватандан фахрланиш ҳисси кўзимизни, қалбимизни яшнатиб турсин” дея таъкидланади.

Бугунги кунда ана шундай чуқур ўйланган ва илмий асосланган ёндашувлар асосида яратилган ҳар бир ёдгорлик мажмуаси теран миллий рух касб этиб, халқимиз, ҳар бир ватандошимизнинг қалбидан чуқур ўрин олмоқда, десак айни ҳақиқатни айтган бўламиз. Бу ҳар жиҳатдан Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партияси мақсад-вазифаларига ҳамоханг ва уйғундир. Партия сайловолди Платформасида қурилиш ва безак ишларида энг яхши хорижий тажриба ва миллий меъморлик анъаналарини қўллаш, тарихий шаҳарларни қайта таъмирлашга қаратилган йирик лойиҳаларни амалга ошириш муҳим вазифалардан бири сифатида белги-ланган. Бундай хайрли ишлар улуг аждодларимизнинг бой ме-роси билан фахрланибгина қолмай, балки уларни муносиб да-вом эттиришга, буюк аждодла-римизга ворис бўлишга, истик-лол туфайли қадр топган қадри-ятларимизни асраб-авайлаш ва ривожлантиришга ҳисса қўшиб яшашга хизмат қилади. Зотан, бунёдкорлик туйғуси билан яшайдиган халқ ҳамиша буюк ишларга қодир бўлади.

Дилфуза РЎЗИЕВА, “Миллий тикланиш” мухбири

Хантал иштаҳа очувчи зиравор бўлибгина қолмай, дори воситаси ҳамдир. Тиббиётда асосан Сарепт хантали ва қора хантал уруғларидан фойдаланилади. Уруғи гликозид, ёғ, мирозин ферменти, оксил ва бошқа моддаларга бой.

Ўсимлик уруғи асосида тайёрланган ханталли қоғоз, қуқун ҳамда хантал эфир мойи-нинг спиртда-ги икки фоизли эритмаси бод, миозит (мушаклар шамолла-ши), бронхит ва бошқа нафас йўллари ялли-ланишида тавсия этилади.

Ханталли қоғоз шамоллашлар-нинг олдини олса, қуқуни қон айланишини яхшилаб, йўтални енгиллаштиради. Бунинг учун қуқун солинган ванна қабул қилини-ши лозим. Хантал заҳарли ўсимлик ҳисобланади. Шу боис, уй шароитида ундан дори тайёрламоқчи бўлсангиз, меъёрга қатъий риоя қилинг. Абу Али ибн Сино хантал уруғи ёрдамида бўғим касалликларини самарали даволаган. У янчилган хантал уруғини асалга аралаштириб, оғриган жойга малҳам сифатида суртишни буюрган. Қолаверса, хантал қуқуни шамоллаш ва асаб касаллик-ларини даволашда ҳам беназир ҳисобланади. Ёдда тутинг, ўпка сили ва буйрак шамоллашида хантални қўллаб бўлмайди, вари-козга учраган беморларнинг ханталли ванна қабул қилишлари ҳам мумкин эмас.

БИЛАСИЗМИ?

Кўз инсон туғилганида қандай катталиқда бўлса, умр давомида шундайлигича қолади.

Тимсоҳлар ранг ажратиш хусусиятига эга эмас.

ТУРФА ОЛАМ

Чўнтак электростанцияси

“Ezelleron” компанияси (Германия) планшет ва смарт-фонлар аккумуляторларини кўп марта қувватлантира олиш хусусиятига эга мўъжаз қурилма ясади.

Ушбу ўзига хос чўнтак электростанцияга “Kraftwerk” деб ном берилди. Қурилма электр токи бўлмаган жойларда уяли алоқа воситаларини симсиз қувватлантира олади. “Kraftwerk” электростанцияси ҳозирча суолтирилган газда ишлайди. Яъни, электростанция ичидаги резервуарни вақти-вақти билан газга тўлдириб туриш лозим. Бунинг учун газли ўтолдиригичларни тўйинтирадиган баллончалардан фойдаланиш мумкин. Чўнтак электростанция ишлаб чиқарган ток USB порти орқали мосламаларга узатилади. Муаллифларнинг айтишича, у бир марта тўйинтирилса, смарт-фон аккумуляторини ўн бир марта қувватлантириш учун етади. Мини-электростанция ўлчами 100х75х30 миллиметр бўлиб, оғир-лиги тахминан икки юз грамм.

Қазилма натижалари маълум қилинди

Тадқиқотчилар Пасха оролида (Чили)даги ҳайкаллар на-фақат бошга, балки танага ҳам эга бўлганини аниқлашди.

Моаи — Пасха оролидаги яхлит тош ҳайкаллардир. Маҳаллий полинезияликлар ижодиға мансуб ҳайкаллар 1250-1500 йил-ларда бунёд этилган. Бизгача ушбу ҳайкалларнинг 887 таси етиб келган. Яқинда бир гуруҳ археологлар ўн икки йиллик қазилма натижаларини омма эътиборига ҳавола этди. Унга кўра, олимлар узоқ йиллик изланишлар натижасида оролдаги тош бутларнинг танаси бўлганини аниқлашган. Гуруҳ раҳбари Анна Ван Тилбургнинг таъкидлашича, санамлар танасининг ўлчами бошларига тўлиқ мос келади. Хатто, айрим ҳайкаллар танасининг узунлиги тўрт метрга етаркан. Қолаверса, архео-логлар моаи ҳақидаги аввалги қарашларни чиппака чиқарган. Олимлар Пасха оролидаги тош санамлар океанга эмас, балки орол томонга қараб турганини айтишмоқда.

3.ЗОИРЖОНОВ тайёрлади